

Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

► B ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Οκτωβρίου 2011

σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1155/2013 της Επιτροπής της 21ης Αυγούστου 2013	L 306	7	16.11.2013
► <u>M2</u>	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 78/2014 της Επιτροπής της 22ας Νοεμβρίου 2013	L 27	7	30.1.2014
► <u>M3</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2283 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015	L 327	1	11.12.2015

Διορθώνεται από:

- C1 Διορθωτικό ΕΕ L 266 της 30.9.2016, σ. 7 (1169/2011)
- C2 Διορθωτικό ΕΕ L 142 της 1.6.2023, σ. 41 (1169/2011)
- C3 Διορθωτικό ΕΕ L 214 της 31.8.2023, σ. 229 (1169/2011)

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 25ης Οκτωβρίου 2011

σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός αποτελεί τη βάση για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών αντίληψης των καταναλωτών και των αναγκών τους για πληροφόρηση και με παράλληλη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

2. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ειδικότερα την επισήμανση των τροφίμων. Καθορίζει τα μέσα για την κατοχύρωση του δικαιώματος πληροφόρησης των καταναλωτών και των διαδικασιών παροχής πληροφοριών για τα τρόφιμα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης επαρκούς ευελιξίας ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μελλοντικές εξελίξεις και οι νέες απαιτήσεις πληροφόρησης.

3. Ο παρών κανονισμός ισχύει για τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, εφόσον οι δραστηριότητές τους αφορούν την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές. Ισχύει για όλα τα τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή, περιλαμβανομένων των τροφίμων που διατίθενται από τις μονάδες ομαδικής εστίασης και των τροφίμων που προορίζονται να παραδοθούν στις μονάδες ομαδικής εστίασης.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε υπηρεσίες εστίασης που παρέχονται από επιχειρήσεις μεταφορών όταν η αναχώρηση λαμβάνει χώρα στις επικράτειες των κρατών μελών στις οποίες ισχύουν οι Συνθήκες.

4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται στις ειδικές ενωσιακές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

▼ B

- α) οι ορισμοί «τρόφιμα», «νομοθεσία για τα τρόφιμα», «επιχείρηση τροφίμων», «υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων», «λιανική», «διάθεση στην αγορά» και «τελικός καταναλωτής» του άρθρου 2 και του άρθρου 3 σημεία 1, 2, 3, 7, 8 και 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002·
- β) οι ορισμοί «μεταποίηση», «μη μεταποιημένα προϊόντα» και «μεταποιημένα προϊόντα» του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχεία ιγ), ιδ) και ιε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων ⁽¹⁾·
- γ) ο ορισμός «ένζυμο τροφίμων» του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τα ένζυμα τροφίμων ⁽²⁾·
- δ) οι ορισμοί «πρόσθετο τροφίμων», «τεχνολογικό βοήθημα» και «φορέας» του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και του σημείου 5 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων ⁽³⁾·
- ε) ο ορισμός «αρωματικές ύλες» του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων ⁽⁴⁾·
- στ) οι ορισμοί «κρέας», «μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας», «παρασκευάσματα κρέατος», «προϊόντα αλιείας» και «προϊόντα με βάση το κρέας» των σημείων 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 και 7.1 του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ⁽⁵⁾·
- ζ) ο ορισμός «διαφήμιση» του άρθρου 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση ⁽⁶⁾·

▼ M3

- η) ο ορισμός «τεχνολογικά επεξεργασμένα νανοϋλικά» όπως καθορίστηκε στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2283 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾.

▼ B

2. Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «πληροφορίες για τα τρόφιμα»: πληροφορίες που αφορούν ένα τρόφιμο και διατίθενται στον τελικό καταναλωτή μέσω επισήμανσης, άλλου συνοδευτικού υλικού ή οιοδήποτε άλλου μέσου, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων της σύγχρονης τεχνολογίας ή των προφορικών ανακοινώσεων·

⁽¹⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 7.

⁽³⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2283 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με τα νέα τρόφιμα, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής (ΕΕ L 327 της 11.12.2015, σ. 1).

▼B

- β) «νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα»: οι ενωσιακές διατάξεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και ιδίως την επισήμανση, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων γενικού χαρακτήρα που εφαρμόζονται σε όλα τα τρόφιμα σε ιδιαίτερες συνθήκες ή σε ορισμένες κατηγορίες τροφίμων και των κανόνων που εφαρμόζονται μόνο σε συγκεκριμένα τρόφιμα·
- γ) «υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα»: οι ενδείξεις οι οποίες απαιτείται να παρέχονται στον τελικό καταναλωτή βάσει διατάξεων της Ένωσης·
- δ) «μονάδα ομαδικής εστίασης»: οποιοδήποτε κατάστημα (συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων ή των σταθερών ή κινητών πάγκων πώλησης), όπως εστιατόρια, καντίνες, σχολεία, νοσοκομεία και επιχειρήσεις εστίασης όπου, στο πλαίσιο μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, παρασκευάζονται τρόφιμα τα οποία είναι έτοιμα για κατανάλωση από τον τελικό καταναλωτή·
- ε) «προσσκευασμένο τρόφιμο»: η χωριστή μονάδα προς πώληση που προορίζεται να παρουσιασθεί ως έχει στον τελικό καταναλωτή και στις μονάδες ομαδικής εστίασης και αποτελείται από ένα τρόφιμο και τη συσκευασία μέσα στην οποία έχει τοποθετηθεί πριν από τη διάθεσή του προς πώληση, είτε η συσκευασία αυτή καλύπτει το τρόφιμο ολικά είτε μόνο εν μέρει, αλλά εν πάση περιπτώσει κατά τρόπο που να μην είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το περιεχόμενο χωρίς να ανοιχθεί ή να τροποποιηθεί η συσκευασία· ο όρος «προσσκευασμένο τρόφιμο» δεν καλύπτει τρόφιμα συσκευασμένα κατόπιν επιθυμίας του καταναλωτή στον τόπο πώλησης ή προσσκευασμένα ενόψει της άμεσης πώλησής τους·
- στ) «συστατικό»: οποιαδήποτε ουσία ή προϊόν, συμπεριλαμβανομένων των αρωματικών υλών, των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων, καθώς και οιοδήποτε στοιχείο ενός σύνθετου συστατικού, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε διαφοροποιημένη μορφή· τα υπολείμματα δεν θεωρούνται «συστατικά»·
- ζ) «τόπος προέλευσης»: οποιοδήποτε τόπος από τον οποίο αναγράφεται ότι προέρχεται ένα τρόφιμο και ο οποίος δεν είναι η «χώρα καταγωγής» όπως ορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92· το όνομα, η εμπορική επωνυμία ή η διεύθυνση του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων στην επισήμανση δεν συνιστά ένδειξη της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης του εν λόγω τροφίμου κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού·
- η) «σύνθετο συστατικό» συστατικό που αποτελείται από περισσότερα του ενός συστατικά·
- θ) «ετικέτα»: οποιαδήποτε σήμανση, εμπορικό σήμα, σήμα, εικόνα ή άλλη περιγραφή, η οποία είναι γραπτή, έντυπη, διάτρητη, σημειωμένη, ανάγλυφη ή αποτυπωμένη ή προσηρτημένη στη συσκευασία ή στον περιέκτη του τροφίμου·
- ι) «επισήμανση»: οποιοδήποτε μνείες, ενδείξεις, εμπορικά σήματα, εμπορικές ονομασίες, εικόνες ή σύμβολα που αναφέρονται σε ένα τρόφιμο και τοποθετούνται σε κάθε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο τρόφιμο αυτό·
- ια) «οπτικό πεδίο»: όλες οι επιφάνειες μιας συσκευασίας που μπορούν να διαβασθούν από μία οπτική γωνία·

▼ B

- ιβ) «κύριο οπτικό πεδίο»: το οπτικό πεδίο της συσκευασίας το οποίο είναι το πιο πιθανό να δει ο καταναλωτής με την πρώτη ματιά, κατά τον χρόνο της αγοράς, και το οποίο δίνει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να αναγνωρίζει αμέσως ένα προϊόν όσον αφορά τον χαρακτήρα ή τη φύση του και, κατά περίπτωση, την εμπορική του ονομασία. Εάν μια συσκευασία έχει πλείονα ταυτόσημα κύρια οπτικά πεδία, το κύριο οπτικό πεδίο είναι εκείνο που επιλέγει ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων·
- ιγ) «αναγνωσιμότητα»: η εμφάνιση της πληροφορίας επί της συσκευασίας, μέσω της οποίας η πληροφορία είναι οπτικά προσιτή στο ευρύ κοινό και η οποία καθορίζεται από ποικίλα στοιχεία, μεταξύ άλλων από το μέγεθος της γραμματοσειράς, την απόσταση μεταξύ των γραμμμάτων, την ένταση της γραφής, το χρώμα των χαρακτήρων, τη μορφή των χαρακτήρων, τη σχέση μεταξύ του πλάτους και του ύψους των γραμμμάτων, την επιφάνεια του υλικού και τη σημαντική αντίθεση μεταξύ της γραφής και του φόντου·
- ιδ) «νόμιμη ονομασία»: η ονομασία ενός τροφίμου η οποία προβλέπεται στις ενωσιακές διατάξεις που εφαρμόζονται για το τρόφιμο αυτό ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες ενωσιακές διατάξεις, η ονομασία η οποία προβλέπεται στους νόμους και στις κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος στο οποίο το τρόφιμο πωλείται στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης·
- ιε) «συνήθης ονομασία»: ονομασία η οποία είναι αποδεκτή ως ονομασία του τροφίμου από τους καταναλωτές στο κράτος μέλος στο οποίο το εν λόγω τρόφιμο πωλείται, χωρίς η ονομασία να χρήζει περαιτέρω επεξήγησης·
- ιστ) «περιγραφική ονομασία»: ονομασία η οποία παρέχει περιγραφή του τροφίμου και — εάν χρειάζεται— της χρήσης του, η οποία είναι επαρκώς σαφής, ώστε να επιτρέπει στους καταναλωτές να γνωρίζουν την πραγματική του φύση και να το διακρίνουν από άλλα προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται·
- ιζ) «πρωταρχικό συστατικό»: το συστατικό ή τα συστατικά τροφίμου που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % του τροφίμου αυτού ή τα οποία συνήθως συνδέονται από τον καταναλωτή με την ονομασία του τροφίμου και για τα οποία, στις περισσότερες περιπτώσεις, απαιτείται ποσοτική αναγραφή·
- ιη) «ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ενός τροφίμου»: η ημερομηνία μέχρι την οποία το τρόφιμο διατηρεί τις ιδιαίτερες ιδιότητές του σε κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης·
- ιθ) «θρεπτική ουσία»: πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, λιπαρά, εδώδιμες ίνες, νάτριο, βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο παράρτημα XIII μέρος Α σημείο 1 του παρόντος κανονισμού, καθώς και ουσίες που ανήκουν σε μια από αυτές τις κατηγορίες ή αποτελούν συστατικά της·

▼ M3**▼ B**

- κα) «μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως»: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για τη σύναψη συμβάσεως μεταξύ τους.

▼B

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η χώρα καταγωγής ενός τροφίμου αναφέρεται στην καταγωγή ενός τροφίμου, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 23 έως 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2913/92.

4. Ισχύουν επίσης οι ειδικοί ορισμοί του παραρτήματος I.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

*Άρθρο 3***Γενικοί στόχοι**

1. Με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα επιδιώκεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών, αυτή αποτελεί δε τη βάση για να επιλέγουν οι τελικοί καταναλωτές ενήμεροι και να κάνουν ασφαλή χρήση των τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στους υγειονομικούς, οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και δεοντολογικούς παράγοντες.

2. Η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα έχει ως στόχο την επίτευξη, στην Ένωση, της ελεύθερης κυκλοφορίας των τροφίμων που παράγονται και διατίθενται στην αγορά νόμιμα, λαμβανομένης υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, της ανάγκης προστασίας των θεμιτών συμφερόντων των παραγωγών και της προώθησης της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων.

3. Όταν η νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα θεσπίζει νέες απαιτήσεις, χορηγείται μεταβατική περίοδος μετά την έναρξη ισχύος των νέων απαιτήσεων, πλην δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων. Κατά τη διάρκεια αυτής της μεταβατικής περιόδου, τα τρόφιμα που φέρουν ετικέτα η οποία δεν είναι σύμφωνη προς τις νέες απαιτήσεις μπορούν να διατίθενται στην αγορά και τα αποθέματα των εν λόγω τροφίμων που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από το πέρας της μεταβατικής περιόδου να μπορούν να εξακολουθούν να πωλούνται έως ότου εξαντηθούν.

4. Ζητείται η γνώμη του κοινού με ανοικτό και διαφανή τρόπο, περιλαμβανομένων των συμφεροντούχων, άμεσα ή μέσω αντιπροσωπευτικών οργάνων, κατά την εκπόνηση, την αξιολόγηση και την αναθεώρηση της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός εάν ο επείγων χαρακτήρας του θέματος δεν το επιτρέπει.

*Άρθρο 4***Αρχές που διέπουν τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα**

1. Όταν απαιτούνται υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα από τη νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, πρόκειται για πληροφορίες που εμπίπτουν ιδίως σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και τη σύνθεση, τις ιδιότητες ή άλλα χαρακτηριστικά του τροφίμου·

▼B

- β) πληροφορίες σχετικά με την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την ασφαλή χρήση ενός τροφίμου. Ειδικότερα, πρόκειται για πληροφορίες σχετικά με:
- i) τα χαρακτηριστικά της σύνθεσης τα οποία ενδέχεται να είναι επιβλαβή για την υγεία ορισμένων ομάδων καταναλωτών,
  - ii) τη διατηρησιμότητα, την αποθήκευση και την ασφαλή χρήση,
  - iii) τον αντίκτυπο στην υγεία, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και συνεπειών που σχετίζονται με την επιβλαβή και επικίνδυνη κατανάλωση ενός τροφίμου·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τα διατροφικά χαρακτηριστικά, ώστε να μπορούν οι καταναλωτές, μεταξύ άλλων και εκείνοι με ειδικές διατροφικές απαιτήσεις, να επιλέγουν ενήμεροι.

2. Όταν εξετάζεται η ανάγκη παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα και με σκοπό να μπορούν οι καταναλωτές να επιλέγουν ενήμεροι, λαμβάνονται υπόψη η ευρεία ανάγκη της πλειονότητας των καταναλωτών για ορισμένες πληροφορίες στις οποίες αποδίδουν σημαντική αξία ή τα τυχόν γενικώς αποδεκτά οφέλη για τον καταναλωτή.

*Άρθρο 5***Διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων**

Τα μέτρα της Ένωσης στον τομέα της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θεσπίζονται έπειτα από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων («Αρχή»).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ*Άρθρο 6***Βασική απαίτηση**

Τα τρόφιμα που προορίζονται για παράδοση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης συνοδεύονται από πληροφορίες για τα τρόφιμα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

*Άρθρο 7***Θεμιτές πρακτικές σχετικά με τις πληροφορίες**

1. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να είναι παραπλανητικές, ιδίως:
- α) ως προς τα χαρακτηριστικά του τροφίμου και ιδίως τη φύση, την ταυτότητα, τις ιδιότητες, τη σύνθεση, την ποσότητα, τη διατηρησιμότητα, τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης, τη μέθοδο παρασκευής ή παραγωγής του·
  - β) με την απόδοση στο τρόφιμο αποτελεσμάτων ή ιδιοτήτων που δεν έχει·

▼B

- γ) με τον υπαινιγμό ότι το τρόφιμο έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ενώ στην πραγματικότητα όλα τα παρόμοια τρόφιμα έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά, ιδιαίτερα τονίζοντας την παρουσία ή απουσία ορισμένων συστατικών και/ή θρεπτικών ουσιών·
- δ) με το να προτείνουν, μέσω της εμφάνισης, της περιγραφής ή των εικονογραφημένων παραστάσεων, την ύπαρξη συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού, ενώ στην πραγματικότητα ένα φυσικώς ενεχύρομένο συστατικό ή ένα συστατικό που χρησιμοποιείται συνήθως στο εν λόγω τρόφιμο έχει υποκατασταθεί από διαφορετικό συστατικό.
2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα πρέπει να είναι ακριβείς, σαφείς και κατανοητές για τον καταναλωτή.
3. Με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τα φυσικά μεταλλικά νερά και τα τρόφιμα ειδικής διατροφής, οι πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν πρέπει να αποδίδουν σε οποιοδήποτε τρόφιμο τις ιδιότητες πρόληψης, αγωγής ή θεραπείας οιασδήποτε ανθρώπινης ασθένειας, ούτε να αναφέρονται σε τέτοιες ιδιότητες.
4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 εφαρμόζονται επίσης:
- α) στη διαφήμιση·
- β) στην παρουσίαση των τροφίμων, ιδίως στο σχήμα, τη μορφή που τους έχει δοθεί ή τη συσκευασία τους, το χρησιμοποιούμενο υλικό συσκευασίας, τον τρόπο με τον οποίο είναι τακτοποιημένα, καθώς και τον χώρο στον οποίο εκτίθενται.

*Άρθρο 8***Υποχρεώσεις**

1. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα είναι εκείνος στο όνομα του οποίου —ή της επιχείρησης του οποίου— διατίθεται το τρόφιμο στην αγορά ή, εφόσον ο εν λόγω υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ένωση, ο εισαγωγέας στην αγορά της Ένωσης.
2. Ο υπεύθυνος επιχείρησης τροφίμων αρμόδιος για την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα μεριμνά για την παρουσία και την ακρίβεια των πληροφοριών για τα τρόφιμα σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων.
3. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που δεν επηρεάζουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα δεν προμηθεύουν τρόφιμα για τα οποία γνωρίζουν ή υποθέτουν, βάσει των πληροφοριών που έχουν ως επαγγελματίες, ότι δεν είναι σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και με τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων.
4. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, δεν τροποποιούν τις πληροφορίες που συνοδεύουν ένα τρόφιμο, εάν η τροποποίηση αυτή θα παραπλανούσε τον τελικό καταναλωτή ή καθ' οιονδήποτε τρόπο θα μείωνε το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και τις δυνατότητες των καταναλωτών να επιλέγουν ενήμεροι. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων είναι αρμόδιοι για κάθε τροποποίηση που επιφέρουν στις πληροφορίες για τα τρόφιμα που συνοδεύουν το τρόφιμο.

▼B

5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως 4, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, μεριμνούν για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα και προς τις απαιτήσεις των σχετικών εθνικών διατάξεων, οι οποίες σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους, και επαληθεύουν ότι οι εν λόγω απαιτήσεις πληρούνται.

6. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που σχετίζονται με μη προσυσκευασμένα τρόφιμα προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης διαβιβάζονται στον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων που παραλαμβάνει τα τρόφιμα, έτσι ώστε να καταστήσει εφικτή, όταν απαιτείται, την παροχή υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα στον τελικό καταναλωτή.

7. Στις ακόλουθες περιπτώσεις, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων, στις επιχειρήσεις που έχουν υπό τον έλεγχό τους, μεριμνούν ώστε οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαιτούνται δυνάμει των άρθρων 9 και 10 να αναγράφονται στην προσυσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη με αυτήν ή στα εμπορικά έγγραφα που αναφέρονται στα τρόφιμα, εφόσον μπορεί να εξασφαλιστεί ότι τα εν λόγω έγγραφα είτε συνοδεύουν το τρόφιμο στο οποίο αναφέρονται είτε αποστέλλονται πριν από την παράδοση ή ταυτόχρονα με αυτήν:

- α) εφόσον το προσυσκευασμένο τρόφιμο προορίζεται μεν για τον τελικό καταναλωτή, αλλά διατίθεται στο εμπόριο σε στάδιο που προηγείται της πώλησής στον τελικό καταναλωτή και εφόσον το στάδιο αυτό δεν αφορά πώληση σε μονάδα ομαδικής εστίασης·
- β) εφόσον το προσυσκευασμένο τρόφιμο προορίζεται για παράδοση σε μονάδες ομαδικής εστίασης προκειμένου να παρασκευασθεί, να μεταποιηθεί, να διαχωρισθεί σε μέρη ή να τεμαχισθεί.

Παρά το πρώτο εδάφιο, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων μεριμνούν ώστε οι ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), στ), ζ) και η) να αναγράφονται και στην εξωτερική συσκευασία με την οποία τα προσυσκευασμένα τρόφιμα διατίθενται στην αγορά.

8. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων που προμηθεύουν σε άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων τρόφιμα μη προοριζόμενα για τον τελικό καταναλωτή ή μονάδες ομαδικής εστίασης μεριμνούν ώστε να παρέχονται στους άλλους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων επαρκείς πληροφορίες οι οποίες τους δίνουν τη δυνατότητα, κατά περίπτωση, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της παραγράφου 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

ΤΜΗΜΑ 1

*Περιεχόμενο και παρουσίαση**Άρθρο 9***Κατάλογος υποχρεωτικών ενδείξεων**

1. Σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 35 και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, είναι υποχρεωτική η αναγραφή των ακόλουθων ενδείξεων:

- α) η ονομασία του τροφίμου·

▼B

- β) ο κατάλογος των συστατικών·
- γ) κάθε συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα που απαριθμείται στο παράρτημα II ή προέρχεται από ουσία ή προϊόν που απαριθμείται στο παράρτημα II και το οποίο προκαλεί αλλεργίες ή δυσανεξίες και χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή παρασκευή ενός τροφίμου και εξακολουθεί να υπάρχει στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή·
- δ) η ποσότητα ορισμένων συστατικών ή κατηγοριών συστατικών·
- ε) η καθαρή ποσότητα του τροφίμου·

▼C1

- στ) η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας ή η τελική ημερομηνία ανάλωσης («ανάλωση έως»)

▼B

- ζ) τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες αποθήκευσης και/ή συνθήκες χρήσης·
- η) το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1·
- θ) η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 26·
- ι) οδηγίες χρήσης, εφόσον η παράλειψή τους θα δυσχέρανε τη σωστή χρήση του τροφίμου·
- ια) για τα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, η αναγραφή του αποκτηθέντος κατ' όγκον αλκοολικού τίτλου·
- ιβ) διατροφική δήλωση.

2. Οι ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αναγράφονται με λέξεις και αριθμούς. Με την επιφύλαξη του άρθρου 35, μπορούν επιπροσθέτως να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα.

3. Σε περιπτώσεις όπου η Επιτροπή εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, όπως αναφέρεται στο παρόν άρθρο, οι ενδείξεις της παραγράφου 1 μπορούν εναλλακτικά να εκφράζονται με εικονογράμματα ή σύμβολα αντί λέξεων ή αριθμών.

Για να εξασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές επωφελούνται από άλλα μέσα έκφρασης των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα εκτός από λέξεις και αριθμούς και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ενημέρωσης με εκείνο των λέξεων και αριθμών, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα στοιχεία αυτά γίνονται κατανοητά με τον ίδιο τρόπο από τους καταναλωτές, μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, τα κριτήρια βάσει των οποίων μία ή περισσότερες ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να εκφράζονται μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών.

4. Για να εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 για να εκφράζονται μία ή περισσότερες ενδείξεις μέσω εικονογραμμάτων ή συμβόλων αντί λέξεων ή αριθμών. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται βάσει της διαδικασίας εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

Άρθρο 10

Πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων

1. Εκτός από τις ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, στο παράρτημα III προβλέπονται πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων.

2. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η πληροφόρηση του καταναλωτή όσον αφορά συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων και προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η πρόοδος της τεχνολογίας, οι επιστημονικές εξελίξεις, η προστασία της υγείας των καταναλωτών ή η ασφαλής χρήση των τροφίμων, η Επιτροπή δύναται να τροποποιεί το παράρτημα III με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 51.

Εφόσον, στην περίπτωση εμφάνισης κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών, επιτακτικοί λόγοι επείγοντος το απαιτούν, η διαδικασία του άρθρου 52 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 11

Μέτρα και σταθμά

Το άρθρο 9 ισχύει με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της Ένωσης σχετικά με τα μέτρα και σταθμά.

Άρθρο 12

Διαθεσιμότητα και παράθεση των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα

1. Οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα διατίθενται και είναι εύκολα προσβάσιμες, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, για όλα τα τρόφιμα.

2. Στην περίπτωση των προσυσκευασμένων τροφίμων, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται απευθείας στη συσκευασία ή σε ετικέτα συνδεδεμένη σ' αυτήν.

3. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές μπορούν να επωφεληθούν από άλλα μέσα παροχής υποχρεωτικών πληροφοριών για τα τρόφιμα τα οποία ταιριάζουν καλύτερα σε ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις και υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο ενημέρωσης με εκείνο που προσφέρει η συσκευασία ή η ετικέτα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι πληροφορίες γίνονται κατανοητές με τον ίδιο τρόπο από τους καταναλωτές και ότι οι καταναλωτές χρησιμοποιούν ευρέως αυτά τα μέσα, μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 51, κριτήρια βάσει των οποίων ορισμένες υποχρεωτικές ενδείξεις μπορούν να εκφράζονται με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στη συσκευασία ή στην ετικέτα.

4. Για να εξασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους τρόπους εφαρμογής των κριτηρίων που εμφανίζονται στην παράγραφο 3, με σκοπό την έκφραση ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων με άλλα μέσα πέρα από την αναγραφή τους στη συσκευασία ή στην ετικέτα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

▼B

5. Στην περίπτωση μη προσυσκευασμένων τροφίμων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 44.

*Άρθρο 13***Παρουσίαση υποχρεωτικών ενδείξεων**

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών μέτρων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 2, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται σε εμφανές σημείο, κατά τρόπον ώστε να είναι εύκολα ορατές, ευανάγνωστες και, ανάλογα με την περίπτωση, ανεξίτηλες. Σε καμία περίπτωση οι πληροφορίες αυτές δεν κρύβονται, καλύπτονται, διαγράφονται ή διακόπτονται από οποιαδήποτε άλλα κείμενα ή εικόνες ή οποιαδήποτε άλλα παρεμβαλλόμενα στοιχεία.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών ενωσιακών διατάξεων που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα, οι υποχρεωτικές ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, όταν εμφανίζονται στη συσκευασία ή την ετικέτα που τοποθετείται σε αυτήν, αναγράφονται στη συσκευασία ή την ετικέτα κατά τέτοιο τρόπον ώστε να διασφαλίζεται σαφώς η αναγνωσιμότητα, με χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς της οποίας το ύψος x , όπως ορίζεται στο παράρτημα IV, είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 1,2 mm.

3. Στην περίπτωση συσκευασιών ή περιεκτών των οποίων η μέγιστη επιφάνεια είναι μικρότερη από 80 cm², το ύψος x του μεγέθους γραμματοσειράς που αναφέρεται στην παράγραφο 2 είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 0,9 mm.

4. Για τους σκοπούς της επίτευξης των στόχων του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, κανόνες για την αναγνωσιμότητα.

Για τους ίδιους σκοπούς με του πρώτου εδαφίου, η Επιτροπή δύναται, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να επεκτείνει τις απαιτήσεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου στις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων.

5. Οι ενδείξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), ε) και ια) ευρίσκονται στο ίδιο οπτικό πεδίο.

6. Η παράγραφος 5 δεν ισχύει στις περιπτώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2.

*Άρθρο 14***Πώληση εξ αποστάσεως**

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 9, στην περίπτωση προσυσκευασμένων τροφίμων που διατίθενται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως:

α) οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα, εκτός των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο στ), είναι διαθέσιμες πριν από την ολοκλήρωση της αγοράς και εμφανίζονται στο υλικό που υποστηρίζει την εξ αποστάσεως πώληση ή παρέχονται με άλλα κατάλληλα μέσα που καθορίζονται σαφώς από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων. Όταν χρησιμοποιούνται άλλα κατάλληλα μέσα, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα παρέχονται χωρίς πρόσθετες χρεώσεις από τον υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων προς τους καταναλωτές·

▼B

β) όλες οι υποχρεωτικές ενδείξεις είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή της παράδοσης.

2. Στην περίπτωση μη προσυσκευασμένων τροφίμων που προσφέρονται προς πώληση με επικοινωνία εξ αποστάσεως, οι ενδείξεις που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 44 διατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η παράγραφος 1 στοιχείο α) δεν ισχύει για τα τρόφιμα που προσφέρονται προς πώληση μέσω μηχανημάτων αυτόματης πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης.

*Άρθρο 15***Γλωσσικές απαιτήσεις**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 παράγραφος 3, οι υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα αναγράφονται σε γλώσσα που είναι εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές των κρατών μελών στα οποία πωλείται το τρόφιμο.

2. Εντός της επικράτειάς τους, τα κράτη μέλη στα οποία πωλείται ένα τρόφιμο μπορούν να αποφασίσουν την αναγραφή των ενδείξεων σε μία ή περισσότερες από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν απαγορεύουν την πολύγλωσση επισήμανση των ενδείξεων.

*Άρθρο 16***Παράλειψη ορισμένων υποχρεωτικών ενδείξεων**

1. Στην περίπτωση υάλινων φιαλών προοριζόμενων να επαναχρησιμοποιηθούν, οι οποίες φέρουν ανεξίτηλη ένδειξη και, ως εκ τούτου, δεν φέρουν ετικέτα, δακτύλιο ή ταινία λαιμού, απαιτείται η αναγραφή μόνο των υποχρεωτικών ενδείξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), ε), στ) και ιβ).

2. Στην περίπτωση συσκευασιών ή περιεκτών των οποίων η μεγαλύτερη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 10 cm², είναι υποχρεωτική η αναγραφή μόνο των ενδείξεων που απαριθμούνται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), ε) και στ). Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο β) παρέχονται με άλλα μέσα ή διατίθενται έπειτα από αίτηση του καταναλωτή.

3. Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν υποχρεωτική διατροφική δήλωση, η δήλωση που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δεν απαιτείται για τα τρόφιμα που απαριθμούνται στο παράρτημα V.

4. Με την επιφύλαξη άλλων ενωσιακών διατάξεων που επιβάλλουν κατάλογο των συστατικών ή υποχρεωτική διατροφική δήλωση, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχεία β) και ιβ) δεν απαιτούνται για ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη άνω του 1,2 % κατ' όγκον.

▼ B

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση η οποία αφορά την εφαρμογή του άρθρου 18 και του άρθρου 30 παράγραφος 1 στα προϊόντα που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο και εξετάζει εάν τα αλκοολούχα ποτά θα πρέπει στο μέλλον να καλύπτονται, ιδίως, από την απαίτηση παροχής πληροφοριών για την ενεργειακή αξία, καθώς επίσης παρέχει και την αιτιολόγηση των ενδεχόμενων εξαιρέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλισθεί συνοχή με άλλες συναφείς πολιτικές της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσο χρειάζεται να προταθεί ορισμός των «χαμηλόβαθμων αλκοολούχων ποτών (alcopops)».

Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση αυτή με νομοθετική πρόταση, κατά περίπτωση, καθορισμού των κανόνων για τον κατάλογο των συστατικών ή την υποχρεωτική διατροφική δήλωση για τα συγκεκριμένα προϊόντα.

*ΤΜΗΜΑ 2**Λεπτομερείς διατάξεις για τις υποχρεωτικές ενδείξεις**Άρθρο 17***Ονομασία του τροφίμου**

1. Η ονομασία του τροφίμου είναι η νόμιμη ονομασία του. Αν δεν υπάρχει τέτοια ονομασία, η ονομασία του τροφίμου είναι η συνήθης ονομασία του ή, αν δεν υπάρχει συνήθης ονομασία ή αν η συνήθης ονομασία δεν χρησιμοποιείται, παρέχεται περιγραφική ονομασία του τροφίμου.
2. Η ονομασία του τροφίμου με την οποία το προϊόν παρασκευάζεται και διατίθεται νομίμως στην αγορά στο κράτος μέλος παραγωγής επιτρέπεται να χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας. Ωστόσο, σε περίπτωση που η εφαρμογή των άλλων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, ιδίως των προβλεπόμενων στο άρθρο 9, δεν θα επέτρεπε στους καταναλωτές του κράτους μέλους εμπορίας να γνωρίζουν την πραγματική φύση του τροφίμου και να το διακρίνουν από τα τρόφιμα με τα οποία θα μπορούσαν να το συγχέουν, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από άλλες περιγραφικές πληροφορίες οι οποίες αναγράφονται κοντά στην ονομασία του τροφίμου.
3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η ονομασία του τροφίμου στο κράτος μέλος παραγωγής δεν χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος εμπορίας, όταν το τρόφιμο που φέρει αυτή την ονομασία στο κράτος μέλος παραγωγής απέχει τόσο πολύ, ως προς τη σύνθεση ή την παρασκευή του, από το τρόφιμο που είναι γνωστό υπό την ονομασία αυτή στο κράτος μέλος εμπορίας, ώστε η παράγραφος 2 να μην είναι επαρκής για να εξασφαλίσει την ορθή ενημέρωση των καταναλωτών στο κράτος μέλος εμπορίας.
4. Η ονομασία του τροφίμου δεν αντικαθίσταται από προστατευόμενη ως πνευματική ιδιοκτησία ονομασία, από εμπορική ονομασία ή από συνήθη ονομασία.
5. Στο παράρτημα VI θεσπίζονται ειδικές διατάξεις σχετικά με την ονομασία των τροφίμων και τις ενδείξεις που τη συνοδεύουν.

▼ B*Άρθρο 18***Κατάλογος των συστατικών**

1. Του καταλόγου των συστατικών προηγείται κατάλληλος τίτλος ή ένδειξη που συνίσταται στη λέξη «συστατικά» ή περιέχει τη λέξη αυτή. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει όλα τα συστατικά του τροφίμου, κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος, όπως καταγράφηκαν κατά τη στιγμή τηςσιμοποίησής τους στην παρασκευή του τροφίμου.
2. Τα συστατικά αναφέρονται με το ειδικό τους όνομα, εφόσον έχουν, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 17 και στο παράρτημα VI.
3. Όλα τα συστατικά που περιέχονται υπό τη μορφή τεχνολογικών επεξεργασμένων ναοϋλικών αναγράφονται σαφώς στον κατάλογο των συστατικών. Τα ονόματα αυτών των συστατικών ακολουθούνται από τη λέξη «νανο» σε παρένθεση.
4. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου και καθορίζονται στο παράρτημα VII.

▼ M3▼ B*Άρθρο 19***Παράλειψη του καταλόγου των συστατικών**

1. Για τα ακόλουθα τρόφιμα δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών:
  - α) για νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία·
  - β) αεριούχα νερά, η ονομασία των οποίων δηλώνει αυτό το χαρακτηριστικό τους·
  - γ) ξύδια ζύμωσης που προέρχονται αποκλειστικά από ένα μόνο βασικό προϊόν και εφόσον δεν έχει προστεθεί άλλο συστατικό·
  - δ) τυρί, βούτυρο, γάλα και κρέμα γάλακτος που έχουν υποστεί ζύμωση και στα οποία δεν έχουν προστεθεί άλλα συστατικά εκτός από γαλακτικά προϊόντα, ένζυμα τροφίμων και καλλιέργειες μικροοργανισμών που είναι αναγκαία για την παρασκευή τους ή το αναγκαίο αλάτι για την παρασκευή τυριών, εκτός από τα νωπά και τα τηγμένα·
  - ε) προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό, όπου:
    - i) η ονομασία του τροφίμου είναι η ίδια με την ονομασία του συστατικού· ή
    - ii) η ονομασία του τροφίμου επιτρέπει τον καθορισμό της φύσης του συστατικού χωρίς να υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης.
2. Ανάλογα με τη χρησιμότητα που έχει για τον καταναλωτή ένας κατάλογος συστατικών για συγκεκριμένα είδη ή κατηγορίες τροφίμων, η Επιτροπή δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να συμπληρώνει την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι οι παραλείψεις δεν οδηγούν σε ανεπαρκή ενημέρωση των τελικών καταναλωτών ή των μονάδων ομαδικής εστίασης.

▼B*Άρθρο 20***Παράλειψη στοιχείων των τροφίμων από τον κατάλογο των συστατικών**

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα ακόλουθα στοιχεία ενός τροφίμου δεν απαιτείται να περιλαμβάνονται στον κατάλογο των συστατικών:

- α) τα στοιχεία ενός συστατικού που έχουν προσωρινά αφαιρεθεί κατά τη διαδικασία παρασκευής για να προστεθούν και πάλι κατόπιν, σε ποσότητα που δεν υπερβαίνει όμως την αρχική περιεκτικότητα·
- β) πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων:
  - i) των οποίων η παρουσία σε ένα τρόφιμο οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι περιέχονταν σε ένα ή περισσότερα συστατικά του τροφίμου αυτού, σύμφωνα με την αρχή της μεταφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, υπό τον όρο ότι δεν εξυπηρετούν κανέναν τεχνολογικό σκοπό στο τελικό προϊόν· ή
  - ii) που χρησιμοποιούνται ως τεχνολογικά βοηθήματα·
- γ) φορείς και ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως οι φορείς και που χρησιμοποιούνται στις αυστηρά αναγκαίες ποσότητες·
- δ) ουσίες που δεν είναι πρόσθετα τροφίμων, αλλά χρησιμοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο σκοπό όπως τα τεχνολογικά βοηθήματα και εξακολουθούν να υπάρχουν στο τελικό προϊόν, ακόμη και σε τροποποιημένη μορφή·
- ε) νερό:
  - i) όταν το νερό χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία παρασκευής αποκλειστικά για την ανασύσταση στην αρχική του μορφή ενός συστατικού που χρησιμοποιήθηκε σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή· ή
  - ii) στην περίπτωση υγρού καλύψεως που κανονικά δεν καταναλώνεται.

*Άρθρο 21***Επίσημανση ορισμένων ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες**

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 44 παράγραφος 2, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) αναγράφονται στον κατάλογο των συστατικών σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 18 παράγραφος 1, με σαφή αναφορά της ονομασίας της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II· και
- β) η ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II τονίζεται με είδος χαρακτήρων που κάνει σαφή διάκριση της ονομασίας από το υπόλοιπο του καταλόγου των συστατικών, παραδείγματος χάριν μέσω της γραμματοσειράς, της μορφής ή του χρώματος του φόντου.

▼B

Αν δεν υπάρχει κατάλογος συστατικών, η αναγραφή των ενδείξεων που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) περιλαμβάνει τη λέξη «περιέχει», ακολουθούμενη από την ονομασία της ουσίας ή του προϊόντος όπως περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

Σε περίπτωση που διάφορα συστατικά ή τεχνολογικά βοηθήματα τροφίμων προέρχονται από μία μόνη ουσία ή προϊόν που απαριθμείται στο παράρτημα II, διευκρινίζεται στην επισήμανση για κάθε σχετικό συστατικό ή τεχνολογικό βοήθημα.

Η αναγραφή των ενδείξεων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) δεν απαιτείται σε περιπτώσεις όπου η ονομασία του τροφίμου αναφέρεται σαφώς στην εν λόγω ουσία ή προϊόν.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται καλύτερη πληροφόρηση για τους καταναλωτές και να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες επιστημονικές πρόοδοι και οι τεχνικές γνώσεις, η Επιτροπή επανεξετάζει συστηματικά και, εφόσον είναι απαραίτητο, ενημερώνει τον κατάλογο του παραρτήματος II με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 51.

Εφόσον, στην περίπτωση εμφάνισης κινδύνου για την υγεία των καταναλωτών, επιτακτικοί λόγοι επείγοντος το απαιτούν, η διαδικασία του άρθρου 52 εφαρμόζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

*Άρθρο 22***Ποσοτική αναγραφή των συστατικών**

1. Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή κατηγορίας συστατικών που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή επεξεργασία ενός τροφίμου απαιτείται όταν το εν λόγω συστατικό ή κατηγορία συστατικών:

- α) εμφανίζεται στην ονομασία του τροφίμου ή ο καταναλωτής το συνδέει, συνήθως, με την ονομασία αυτή·
- β) διακρίνεται σαφώς στην επισήμανση, με λέξεις, εικόνες ή γραφική απεικόνιση· ή
- γ) έχει ουσιαστική σημασία για τον χαρακτηρισμό ενός τροφίμου και για τη διάκρισή του από προϊόντα με τα οποία είναι δυνατόν να συγχέεται λόγω της ονομασίας ή της εμφάνισής του.

2. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται ποσοτική αναγραφή όσον αφορά ορισμένα συστατικά, καθορίζονται στο παράρτημα VIII.

*Άρθρο 23***Καθαρή ποσότητα**

1. Η καθαρή ποσότητα ενός τροφίμου εκφράζεται σε λίτρα, εκατοστόλιτρα, χιλιοστόλιτρα, χιλιόγραμμα ή γραμμάρια, κατά περίπτωση:

- α) σε μονάδες όγκου για τα υγρά προϊόντα·
- β) σε μονάδες μάζας για τα υπόλοιπα προϊόντα.

2. Προκειμένου να κατανοεί καλύτερα ο καταναλωτής τις πληροφορίες για τα τρόφιμα που αναγράφονται στην επισήμανση, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει για ορισμένα συγκεκριμένα προϊόντα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, διαφορετικό τρόπο έκφρασης της καθαρής ποσότητας από αυτόν που θεσπίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

▼B

3. Οι τεχνικοί κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται αναγραφή της καθαρής ποσότητας, καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ.

*Άρθρο 24***Ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, τελική ημερομηνία ανάλωσης και ημερομηνία κατάψυξης**

1. Στην περίπτωση τροφίμων τα οποία είναι μικροβιολογικώς ιδιαίτερα ευαλλοίωτα και τα οποία, για τον λόγο αυτόν, ενδέχεται, έπειτα από σύντομο χρονικό διάστημα, να συνιστούν άμεσο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αντικαθίσταται από την τελική ημερομηνία ανάλωσης. Αφού παρέλθει η τελική ημερομηνία ανάλωσης, το τρόφιμο θεωρείται μη ασφαλές σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφοι 2 έως 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

2. Η κατάλληλη ημερομηνία εκφράζεται σύμφωνα με το παράρτημα Χ.

3. Για να διασφαλισθεί ενιαία εφαρμογή του τρόπου αναγραφής της ημερομηνίας ελάχιστης διατήρησης που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο γ) του παραρτήματος Χ, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό σχετικών κανόνων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2.

*Άρθρο 25***Συνθήκες διατήρησης ή συνθήκες χρήσης**

1. Στις περιπτώσεις στις οποίες κάποια τρόφιμα χρειάζονται ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και/ή χρήσης, αναγράφονται οι εν λόγω συνθήκες.

2. Για να είναι δυνατή η διατήρηση ή η χρήση των τροφίμων μετά το άνοιγμα της συσκευασίας, αναγράφονται οι συνθήκες διατήρησης και/ή η προθεσμία κατανάλωσης, κατά περίπτωση.

*Άρθρο 26***Χώρα καταγωγής ή τόπος προέλευσης**

1. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται σε ειδικές ενωσιακές διατάξεις, ειδικότερα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 509/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα που χαρακτηρίζονται ως εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα ⁽¹⁾, και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων ⁽²⁾.

2. Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης αναγράφονται υποχρεωτικά:

⁽¹⁾ ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12.

▼ B

α) όταν η μη αναγραφή τους ενδέχεται να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης του τροφίμου, ιδίως αν οι πληροφορίες που συνοδεύουν το τρόφιμο ή η ετικέτα στο σύνολό της υπονοούν ότι το τρόφιμο έχει διαφορετική χώρα καταγωγής ή τόπο προέλευσης·

β) για το κρέας των κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ») που απαριθμούνται στο παράρτημα XI. Η εφαρμογή του παρόντος στοιχείου υπόκειται στην έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

3. Σε περίπτωση που αναφέρεται η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης τροφίμου και δεν είναι ίδια με τη χώρα καταγωγής ή τον τόπο προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού του:

α) αναφέρεται επίσης η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του εν λόγω πρωταρχικού συστατικού· ή

β) αναφέρεται ότι η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του πρωταρχικού συστατικού είναι διαφορετικός από αυτόν του τροφίμου.

Η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου υπόκειται στην έκδοση των εκτελεστικών κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο β), στην οποία αξιολογείται η υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα προϊόντα που αναφέρονται στο εν λόγω στοιχείο.

5. Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για τα ακόλουθα τρόφιμα:

α) τα είδη κρέατος εκτός των βόειων και εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β)·

β) το γάλα·

γ) το γάλα ως συστατικό γαλακτοκομικών προϊόντων·

δ) τα μη μεταποιημένα τρόφιμα·

ε) τα προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνο συστατικό·

στ) τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % τροφίμου.

6. Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης για το κρέας που χρησιμοποιείται ως συστατικό.

7. Οι εκθέσεις που εμφανίζονται στις παραγράφους 5 και 6 λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ενημέρωσης του καταναλωτή, το εφικτό της παροχής της υποχρεωτικής αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης και την ανάλυση του κόστους και του οφέλους από την εισαγωγή των μέτρων αυτών, συμπεριλαμβανομένων του νομικού αντικτύπου στην εσωτερική αγορά και του αντικτύπου στο διεθνές εμπόριο.

▼ B

Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει τις εκθέσεις αυτές με προτάσεις για τροποποίηση των οικείων διατάξεων της Ένωσης.

8. Έως τις 13ης Δεκεμβρίου 2013, κατόπιν εκτιμήσεων αντικτύπου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και την εφαρμογή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

9. Στις περιπτώσεις τροφίμων που εμφανίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), στην παράγραφο 5 στοιχείο α) και στην παράγραφο 6, οι εκθέσεις και οι εκτιμήσεις αντικτύπου δυνάμει του παρόντος άρθρου εξετάζουν, μεταξύ άλλων, τις επιλογές για τους τρόπους αναγραφής της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης των εν λόγω τροφίμων, ιδιαίτερα σε σχέση με έκαστο των ακόλουθων καθοριστικών στοιχείων στη ζωή του ζώου:

- α) τόπο γέννησης·
- β) τόπο εκτροφής·
- γ) τόπο σφαγής.

*Άρθρο 27***Οδηγίες χρήσης**

1. Οι οδηγίες χρήσης ενός τροφίμου πρέπει να δίνονται με τρόπο που να επιτρέπει την κατάλληλη χρήση του τροφίμου.
2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της παραγράφου 1 για ορισμένα τρόφιμα. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

*Άρθρο 28***Αλκοολικός τίτλος**

1. Οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους αναγράφεται ο κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος, σε ό,τι αφορά τα προϊόντα που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2204, καθορίζονται από τις ειδικές διατάξεις της Ένωσης που ισχύουν στην περίπτωση τους.
2. Ο αποκτηθείς κατ' όγκον αλκοολικός τίτλος των ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αναγράφεται σύμφωνα με το παράρτημα XII.

*ΤΜΗΜΑ 3***Διατροφική δήλωση***Άρθρο 29***Σχέση με άλλες νομοθετικές πράξεις**

1. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται στα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ακόλουθων νομοθετικών πράξεων:

▼ B

- α) της οδηγίας 2002/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής ⁽¹⁾.
- β) της οδηγίας 2009/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών ⁽²⁾.
2. Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας 2009/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδική διατροφή ⁽³⁾ και των ειδικών οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας.

*Άρθρο 30***Περιεχόμενο**

1. Η υποχρεωτική διατροφική δήλωση περιλαμβάνει τα ακόλουθα
- α) ενεργειακή αξία, και
- β) ποσότητες λιπαρών, κορεσμένων, υδατανθράκων, σακχάρων, πρωτεϊνών και αλατιού.
- Εφόσον συντρέχει περίπτωση, πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση μπορεί να υπάρχει δήλωση που να αναφέρει ότι η περιεκτικότητα σε αλάτι οφείλεται αποκλειστικά στην παρουσία φυσικώς ενεχόμενου νατρίου.
2. Το περιεχόμενο της υποχρεωτικής διατροφικής δήλωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μπορεί να συμπληρωθεί με αναγραφή των ποσοτήτων ενός ή περισσοτέρων από τα εξής:
- α) μονοακόρεστα·
- β) πολυακόρεστα·
- γ) πολυόλες·
- δ) άμυλο·
- ε) εδώδιμες ίνες·
- στ) οποιεσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαριθμούνται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII και υπάρχουν σε σημαντικές ποσότητες, όπως καθορίζεται στο σημείο 2 του μέρους Α του παραρτήματος XIII.
3. Αν η επισήμανση ενός προσσκευασμένου τροφίμου προβλέπει την υποχρεωτική διατροφική δήλωση της παραγράφου 1, οι κάτωθι πληροφορίες μπορούν να επαναλαμβάνονται σε αυτήν:
- α) η ενεργειακή αξία ή
- β) η ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι.

⁽¹⁾ EE L 183 της 12.7.2002, σ. 51.

⁽²⁾ EE L 164 της 26.6.2009, σ. 45.

⁽³⁾ EE L 124 της 20.5.2009, σ. 21.

▼ B

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1, εφόσον η επισήμανση των προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο στην ενεργειακή αξία.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 44 και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1, εφόσον η επισήμανση των προϊόντων που προβλέπονται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 προβλέπει διατροφική δήλωση, το περιεχόμενο αυτής της δήλωσης μπορεί να περιορίζεται μόνο:

α) στην ενεργειακή αξία ή

β) στην ενεργειακή αξία μαζί με τις ποσότητες σε λιπαρά, κορεσμένα, σάκχαρα και αλάτι.

6. Για να ληφθεί υπόψη η χρησιμότητα που έχουν για την ενημέρωση των καταναλωτών οι ενδείξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5, η Επιτροπή μπορεί, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να τροποποιεί τους καταλόγους των παραγράφων 2 έως 5, προσθέτοντας ή αφαιρώντας ενδείξεις.

7. Έως 13 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη επιστημονικά στοιχεία και την κτηθείσα πείρα στα κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση για την παρουσία trans-λιπαρών σε τρόφιμα και στη διατροφή στο σύνολο του πληθυσμού της Ένωσης. Ο στόχος της έκθεσης είναι να εκτιμηθούν οι αντίκτυποι των κατάλληλων μέσων που θα μπορούσαν να επιτρέπουν στους καταναλωτές να κάνουν υγιεινότερες επιλογές όσον αφορά τα τρόφιμα και τη διατροφή τους εν γένει ή που θα μπορούσαν να προωθήσουν την παροχή υγιεινότερων επιλογών όσον αφορά τα τρόφιμα στους καταναλωτές, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της παροχής πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με trans-λιπαρά ή της επιβολής περιορισμών στη χρήση τους. Η Επιτροπή συνοδεύει την έκθεση με σχετική πρόταση κανονισμού, εφόσον ενδείκνυται.

*Άρθρο 31***Υπολογισμός**

1. Η ενεργειακή αξία υπολογίζεται με τη χρήση των συντελεστών μετατροπής που απαριθμούνται στο παράρτημα XIV.

2. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, συντελεστές μετατροπής για τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά που αναφέρονται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII, για τον ακριβέστερο υπολογισμό της περιεκτικότητας των εν λόγω βιταμινών και ανόργανων συστατικών στα τρόφιμα. Αυτοί οι συντελεστές μετατροπής προστίθενται στο παράρτημα XIV.

3. Η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 είναι εκείνες του τροφίμου όπως πωλείται.

Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες μπορεί να σχετίζονται με το τρόφιμο μετά την παρασκευή του, με την προϋπόθεση ότι παρέχονται επαρκώς λεπτομερείς οδηγίες παρασκευής και οι πληροφορίες σχετίζονται με το τρόφιμο όπως παρασκευάζεται για κατανάλωση.

▼B

4. Οι δηλούμενες τιμές είναι, σύμφωνα με την εκάστοτε περίπτωση, μέσες τιμές βασιζόμενες:

- α) στην ανάλυση του τροφίμου από τον παρασκευαστή·
- β) σε υπολογισμό με βάση τις γνωστές ή τις πραγματικές μέσες τιμές των συστατικών που χρησιμοποιήθηκαν, ή
- γ) σε υπολογισμό με βάση γενικώς καθορισμένα και αποδεκτά δεδομένα.

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την ενιαία εφαρμογή της παρούσας παραγράφου όσον αφορά την ακρίβεια των δηλούμενων τιμών, όπως οι διαφορές μεταξύ των δηλούμενων τιμών και αυτών που διαπιστώνονται κατά τη διάρκεια επίσημων ελέγχων. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

*Άρθρο 32***Έκφραση ανά 100 g ή ανά 100 ml**

1. Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 εκφράζονται με τη χρήση των μονάδων μέτρησης που απαριθμούνται στο παράρτημα XV.

2. Η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 ως 5 εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml.

3. Όταν παρέχεται η δήλωση σχετικά με τις βιταμίνες και τα ανόργανα συστατικά, αυτή εκφράζεται, εκτός από τη μορφή της έκφρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο σημείο 1 του μέρους A του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml.

4. Εκτός από τη μορφή της έκφρασης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες των θρεπτικών ουσιών που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5 μπορούν να εκφράζονται, ανάλογα με την περίπτωση, και ως ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος B του παραρτήματος XIII σε σχέση με τη βάση ανά 100 g ή ανά 100 ml.

5. Όπου δίδονται πληροφορίες σύμφωνα με την παράγραφο 4, δίπλα ακριβώς αναγράφεται η ακόλουθη πρόσθετη δήλωση: «Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς ενός μέσου ενήλικα (8 400 kJ/2 000 kcal)».

*Άρθρο 33***Έκφραση σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης**

1. Στις κάτωθι περιπτώσεις, η ενεργειακή αξία και οι ποσότητες θρεπτικών ουσιών που προβλέπονται από το άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 μπορούν να εκφράζονται ανά μερίδα και/ή ανά μονάδα κατανάλωσης, που αναγνωρίζονται εύκολα από τον καταναλωτή, υπό τον όρο ότι η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή η μονάδα ορίζεται ποσοτικά στην ετικέτα και ότι δηλώνεται ο αριθμός των μερίδων ή μονάδων που περιέχονται στη συσκευασία:

▼B

- α) επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2·
- β) επιπλέον της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 σχετικά με τις ποσότητες βιταμινών και ανόργανων συστατικών·
- γ) επιπλέον ή αντί της μορφής έκφρασης ανά 100 g ή ανά 100 ml που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 4.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 32 παράγραφος 2, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 στοιχείο β), η ποσότητα θρεπτικών ουσιών και/ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

Όταν οι ποσότητες των θρεπτικών συστατικών εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η ενεργειακή αξία εκφράζεται ανά 100 g ή ανά 100 ml και σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

3. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 32 παράγραφος 2, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 5, η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών και/ή το ποσοστό των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος XIII μπορούν να εκφράζονται σε βάση ανά μερίδα ή ανά μονάδα κατανάλωσης μόνο.

4. Η χρησιμοποιούμενη μερίδα ή μονάδα αναγράφεται πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση.

5. Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της έκφρασης της διατροφικής δήλωσης ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης και για τη διαμόρφωση ενιαίας βάσης σύγκρισης για τον καταναλωτή, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν την καταναλωτική συμπεριφορά των καταναλωτών στην πράξη καθώς και διατροφικές συστάσεις, θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων όσον αφορά την έκφραση ανά μερίδα ή μονάδα κατανάλωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

*Άρθρο 34***Παρουσίαση**

1. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 περιλαμβάνονται στο ίδιο οπτικό πεδίο. Παρουσιάζονται μαζί σε σαφή μορφή και, ανάλογα με την περίπτωση, με τη σειρά παρουσίασης που προβλέπεται στο παράρτημα XV.

2. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 και 2 παρουσιάζονται, αν το επιτρέπει ο χώρος, σε μορφή πίνακα με τους αριθμούς σε αντιστοιχίση. Όπου δεν το επιτρέπει ο χώρος, η δήλωση παρουσιάζεται σε γραμμική μορφή.

3. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 παρουσιάζονται:

- α) στο κύριο οπτικό πεδίο και
- β) χρησιμοποιώντας μέγεθος γραμματοσειράς σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2.

▼B

Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 μπορούν να παρουσιάζονται με μορφή διαφορετική από αυτήν που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

4. Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 4 και 5 μπορούν να παρουσιάζονται με μορφή διαφορετική από αυτήν που καθορίζεται στην παράγραφο 2.

5. Εφόσον η ενεργειακή αξία ή η ποσότητα των θρεπτικών ουσιών είναι αμελητέα, οι πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά μπορούν να αντικαθίστανται από δήλωση όπως «Περιέχει αμελητέες ποσότητες των ...», πρέπει δε να επισημαίνεται σε σημείο πολύ κοντά στη διατροφική δήλωση, όταν υφίσταται.

Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την ενεργειακή αξία και τις ποσότητες θρεπτικών ουσιών αναφερόμενων στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν αμελητέες. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

6. Για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του τρόπου παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης με τις μορφές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις προς τον σκοπό αυτόν. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

*Άρθρο 35***Πρόσθετες μορφές έκφρασης και παρουσίασης**

1. Εκτός από τις μορφές έκφρασης που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφοι 2 και 4 και στο άρθρο 33 και από την παρουσίαση που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2, η ενεργειακή αξία και η ποσότητα θρεπτικών ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφοι 1 έως 5 μπορούν να γνωστοποιούνται με άλλες μορφές έκφρασης και/ή να παρουσιάζονται με τη χρήση γραφικών ή συμβόλων, επιπλέον των λέξεων ή των ψηφίων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) βασίζονται σε ορθή και επιστημονικά έγκυρη έρευνα μεταξύ των καταναλωτών και δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7·
- β) εξελίσσονται κατόπιν διαβουλεύσεων με ευρύ φάσμα των ομάδων συμφεροντούχων·
- γ) σκοπό έχουν να διευκολύνουν τους καταναλωτές να κατανοήσουν τη συμβολή ή τη σημασία του τροφίμου για το ενεργειακό και διατροφικό περιεχόμενο μιας διατροφής·
- δ) παρέχουν τη διαβεβαίωση, βάσει επιστημονικά έγκυρων στοιχείων, ότι αυτές οι μορφές έκφρασης ή παρουσίασης γίνονται κατανοητές από τον μέσο καταναλωτή·
- ε) στην περίπτωση άλλων μορφών έκφρασης, βασίζονται είτε στις εναρμονισμένες προσλαμβανόμενες ποσότητες αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII, είτε, όταν αυτές δεν υπάρχουν, σε γενικώς αποδεκτές επιστημονικές συμβουλές σχετικά με τις ποσότητες πρόσληψης όσον αφορά την ενέργεια ή τις θρεπτικές ουσίες·

▼ **B**

στ) είναι αντικειμενικές και δεν επιφέρουν διακρίσεις· και

ζ) η εφαρμογή τους δεν δημιουργεί εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

2. Τα κράτη μέλη δύναται να εισηγούνται στους υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων τη χρήση μιας ή περισσότερων πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης που, κατά την κρίση τους, πληρούν καλύτερα τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ζ). Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις λεπτομέρειες των πρόσθετων αυτών μορφών έκφρασης και παρουσίασης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την κατάλληλη παρακολούθηση των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης που απαντούν στην αγορά εντός της επικράτειάς τους.

Για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης της χρήσης των πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης, τα κράτη μέλη δύναται να απαιτούν από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων που διαθέτουν στην εθνική αγορά τρόφιμα που φέρουν τέτοιου είδους πληροφορίες να ενημερώνουν την αρμόδια αρχή για τη χρήση της πρόσθετης μορφής έκφρασης ή παρουσίασης και να τους παρέχουν τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων που θεσπίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ζ). Στις περιπτώσεις αυτές, μπορούν επίσης να ζητούνται πληροφορίες για τη διακοπή της χρήσης τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης.

4. Η Επιτροπή διευκολύνει και οργανώνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, με την ίδια και με τους συμφεροντούχους για θέματα που αφορούν τη χρήση οποιωνδήποτε πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης της διατροφικής δήλωσης.

5. Βάσει της πείρας που θα έχει αποκτηθεί, έως 13 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τη χρήση πρόσθετων μορφών έκφρασης και παρουσίασης, τον αντίκτυπό τους στην εσωτερική αγορά και τη σκοπιμότητα περαιτέρω εναρμόνισής τους. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή συναφείς πληροφορίες σχετικά με τη χρήση τέτοιου είδους πρόσθετων μορφών έκφρασης ή παρουσίασης στην αγορά εντός της επικράτειάς τους. Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει την έκθεση αυτή με προτάσεις για τροποποίηση των οικείων διατάξεων της Ένωσης.

6. Για να διασφαλισθεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων 1, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

*Άρθρο 36***Ισχύουσες απαιτήσεις**

1. Όταν πληροφορίες για τα τρόφιμα που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 παρέχονται σε προαιρετική βάση, τηρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στα τμήματα 2 και 3 του κεφαλαίου IV.

▼B

2. Οι πληροφορίες για τα τρόφιμα που παρέχονται σε προαιρετική βάση πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν παραπλανούν τον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7·
- β) είναι σαφείς για τον καταναλωτή και δεν του προκαλούν σύγχυση, και
- γ) βασίζονται, κατά περίπτωση, σε σχετικά επιστημονικά δεδομένα.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά την εφαρμογή των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου στις ακόλουθες προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα:

- α) πληροφορίες σχετικά με την πιθανή και μη σκόπιμη παρουσία στα τρόφιμα ουσιών ή προϊόντων που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες·
- β) πληροφορίες σχετικά με την καταλληλότητα του τροφίμου για χορτοφάγους ή ακραιφνείς χορτοφάγους·
- γ) στην αναγραφή των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες επιπροσθέτως των προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς που καθορίζονται στο παράρτημα XIII, και

▼M1

- δ) πληροφορίες σχετικά με την απουσία ή τη μειωμένη παρουσία γλουτένης στα τρόφιμα.

▼B

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2.

4. Για τη διασφάλιση της κατάλληλης ενημέρωσης των καταναλωτών, σε περίπτωση που παρέχονται από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων προαιρετικές πληροφορίες για τα τρόφιμα με διαφορετικό τρόπο, ο οποίος θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή ή να του δημιουργήσει σύγχυση, η Επιτροπή μπορεί, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, να προβλέπει πρόσθετες περιπτώσεις παροχής προαιρετικών πληροφοριών πέραν αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

*Άρθρο 37***Παρουσίαση**

Η αναγραφή προαιρετικών πληροφοριών για τα τρόφιμα δεν γίνεται εις βάρος του χώρου που διατίθεται για τις υποχρεωτικές πληροφορίες για τα τρόφιμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ*Άρθρο 38***Εθνικά μέτρα**

1. Όσον αφορά τα θέματα που εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θεσπίζουν ούτε να διατηρούν εθνικά μέτρα, εκτός αν εξουσιοδοτούνται προς τούτο από το δίκαιο της Ένωσης. Τα εν λόγω εθνικά μέτρα δεν παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών ούτε εισάγουν διακρίσεις όσον αφορά τρόφιμα από άλλα κράτη μέλη.

▼ B

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 39, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα για θέματα που δεν εναρμονίζονται ειδικά από τον παρόντα κανονισμό, υπό τον όρο ότι δεν απαγορεύουν, παρακωλύουν ή περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων τα οποία συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

*Άρθρο 39***Εθνικά μέτρα για τις πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις**

1. Εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10, τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 45, να θεσπίζουν μέτρα που να απαιτούν πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων, για τουλάχιστον έναν από τους εξής λόγους:

- α) την προστασία της δημόσιας υγείας·
- β) την προστασία των καταναλωτών·
- γ) την πρόληψη της απάτης·
- δ) την προστασία των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, των αναγραφών προέλευσης και των ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης και την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού.

2. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής ή του τόπου προέλευσης τροφίμων, μόνο όταν υπάρχει αποδεδειγμένη διασύνδεση μεταξύ ορισμένων ιδιοτήτων του τροφίμου και της καταγωγής ή της προέλευσής του. Όταν κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εν λόγω μέτρα, τα κράτη μέλη παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η πλειονότητα των καταναλωτών προσδίδει ιδιαίτερη αξία στην παροχή αυτής της πληροφορίας.

*Άρθρο 40***Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα**

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν μέτρα που να παρεκκλίνουν από το άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 10 παράγραφος 1 στην περίπτωση γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων που κυκλοφορούν σε γυάλινες φιάλες οι οποίες πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν.

Γνωστοποιούν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση το κείμενο αυτών των μέτρων.

*Άρθρο 41***Αλκοολούχα ποτά**

Τα κράτη μέλη μπορούν, εν αναμονή της έκδοσης των διατάξεων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4, να διατηρούν εθνικά μέτρα σχετικά με την αναγραφή καταλόγου συστατικών, στην περίπτωση ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον.

*Άρθρο 42***Έκφραση της καθαρής ποσότητας**

Απουσία ενωσιακών διατάξεων κατά το άρθρο 23 παράγραφος 2 σχετικά με την έκφραση της καθαρής ποσότητας για συγκεκριμένα τρόφιμα με τρόπο διαφορετικό από αυτόν που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν εθνικά μέτρα που έχουν θεσπισθεί πριν από τις 12 Δεκεμβρίου 2011.

▼B

Έως τις 13 Δεκεμβρίου 2014, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα αυτά. Η Επιτροπή τα γνωστοποιεί στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

*Άρθρο 43***Προαιρετική αναγραφή προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες**

Εν αναμονή της θέσπισης των ενωσιακών διατάξεων που εμφανίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 3 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα σχετικά με την προαιρετική αναγραφή προσλαμβανόμενων ποσοτήτων αναφοράς για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση το κείμενο των μέτρων αυτών.

*Άρθρο 44***Εθνικά μέτρα για τα μη προσυσκευασμένα τρόφιμα**

1. Για τα τρόφιμα που προσφέρονται μη προσυσκευασμένα για πώληση στον τελικό καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης ή για τα τρόφιμα που συσκευάζονται στον τόπο πώλησης, εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής, ή προσυσκευάζονται για άμεση πώληση,

α) η παροχή των ενδείξεων που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) είναι υποχρεωτική·

β) η παροχή άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 10 δεν είναι υποχρεωτική, εκτός εάν τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικά μέτρα που απαιτούν την παροχή ορισμένων ή όλων αυτών των ενδείξεων ή στοιχείων αυτών των ενδείξεων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικά μέτρα σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των ενδείξεων ή των στοιχείων των ενδείξεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 και, εφόσον συντρέχει λόγος, τη μορφή έκφρασης και παρουσίασής τους.

3. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) και στην παράγραφο 2.

*Άρθρο 45***Διαδικασία κοινοποίησης**

1. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, το κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα κοινοποιεί προηγουμένως στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη τα προβλεπόμενα μέτρα, καθώς και την αιτιολόγησή τους.

2. Η Επιτροπή συμβουλεύεται τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που συστάθηκε με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002, εάν κρίνει τη σχετική διαβούλευση χρήσιμη ή εάν το ζητήσει ένα κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι αυτή η διαδικασία είναι διαφανής για όλους τους συμφεροντούχους.

▼B

3. Το κράτος μέλος που κρίνει αναγκαία τη θέσπιση νέας νομοθεσίας σχετικά με τις πληροφορίες για τα τρόφιμα μπορεί να λαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα τρεις μόνο μήνες από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει λάβει αρνητική γνώμη της Επιτροπής.

4. Εάν η γνώμη της Επιτροπής είναι αρνητική, και πριν από τη λήξη της κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου προθεσμίας, η Επιτροπή προσφεύγει στη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2, προκειμένου να αποφασίσει αν τα προτεινόμενα μέτρα δύνανται να τεθούν σε εφαρμογή, υποκείμενα ενδεχομένως στις κατάλληλες τροποποιήσεις.

5. Η οδηγία 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών⁽¹⁾, δεν ισχύει για τα μέτρα που υπάγονται στη διαδικασία κοινοποίησης η οποία ορίζεται στο παρόν άρθρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Άρθρο 46***Τροποποιήσεις των παραρτημάτων**

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η τεχνική πρόοδος, οι επιστημονικές εξελίξεις, η υγεία των καταναλωτών ή η ανάγκη καταναλωτών για ενημέρωση και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 παράγραφος 2 και του άρθρου 21 παράγραφος 2 σχετικά με τις τροποποιήσεις των παραρτημάτων II και III, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιεί τα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 51.

*Άρθρο 47***Μεταβατική περίοδος για τα εκτελεστικά μέτρα ή τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και ημερομηνία εφαρμογής τους**

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κατά την άσκηση των παραχωρηθεισών από τον παρόντα κανονισμό αρμοδιοτήτων για τη λήψη μέτρων μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 48 παράγραφος 2 ή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 51, η Επιτροπή:

- α) ορίζει κατάλληλη μεταβατική περίοδο για την εφαρμογή των νέων μέτρων, κατά τη διάρκεια της οποίας τα τρόφιμα που φέρουν επισήμανση που δεν είναι σύμφωνη προς τα νέα μέτρα μπορούν να διατίθενται στην αγορά και μετά την οποία τα αποθέματα των εν λόγω τροφίμων που έχουν διατεθεί στην αγορά πριν από το πέρας της μεταβατικής περιόδου μπορούν να συνεχίζουν να πωλούνται έως ότου εξαντληθούν, και
- β) διασφαλίζει ότι τα μέτρα αυτά τίθενται σε εφαρμογή την 1η Απριλίου του εκάστοτε ημερολογιακού έτους.

⁽¹⁾ EE L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

▼B

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν ο σκοπός των μέτρων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας.

*Άρθρο 48***Επιτροπή**

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που συστάθηκε με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η επιτροπή δεν εκδώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

*Άρθρο 49***Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006**

Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η διατροφική επισήμανση προϊόντων για τα οποία έχει διατυπωθεί ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας είναι υποχρεωτική, εκτός από τη γενική διαφήμιση. Οι παρεχόμενες πληροφορίες συνίστανται σε εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (*). Εφόσον διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής και/ή υγείας για ένα θρεπτικό συστατικό που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011, η ποσότητα αυτού του θρεπτικού συστατικού πρέπει να δηλώνεται σύμφωνα με τα άρθρα 31 ως 34 του εν λόγω κανονισμού.

Οι ποσότητες των ουσιών για τις οποίες διατυπώνεται ισχυρισμός διατροφής ή υγείας, οι οποίες δεν εμφανίζονται στη διατροφική επισήμανση, αναγράφονται στο ίδιο οπτικό πεδίο με τη διατροφική επισήμανση και εκφράζονται σύμφωνα με τα άρθρα 31, 32 και 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται για να εκφρασθεί η ποσότητα της ουσίας πρέπει να είναι ενδεδειγμένες για κάθε επιμέρους ουσία.

(*) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18».

*Άρθρο 50***Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006**

Το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η διατροφική επισήμανση των προϊόντων στα οποία έχουν προστεθεί βιταμίνες και ανόργανα συστατικά και τα οποία καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό είναι υποχρεωτική. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται αποτελούνται από εκείνες που

▼B

ορίζονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (*), και από τις συνολικές περιεχόμενες ποσότητες των βιταμινών και των ανόργανων συστατικών που έχουν προστεθεί στα τρόφιμα.

(*) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18».

Άρθρο 51

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 ανατίθεται στην Επιτροπή για διάστημα πέντε ετών μετά τη 12η Δεκεμβρίου 2011. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη του διαστήματος των πέντε ετών. Η ανάθεση εξουσιών ανανεώνεται σιωπηρά για διαστήματα ίδιας διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο αντιταχθεί σε αυτήν την ανανέωση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε διαστήματος.

3. Η ανάθεση εξουσιών που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που καθορίζεται στην απόφαση αυτή. Αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία την οποία ορίζει σαφώς η απόφαση. Δεν θίγει την εγκυρότητα τυχόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει πράξη κατ' εξουσιοδότηση, την κοινοποιεί πάραυτα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3, το άρθρο 10 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 3, το άρθρο 13 παράγραφος 4, το άρθρο 18 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 2, το άρθρο 21 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφος 2, το άρθρο 30 παράγραφος 6, το άρθρο 31 παράγραφος 2, το άρθρο 36 παράγραφος 4 και το άρθρο 46 τίθεται σε ισχύ μόνο εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν έχει εκφράσει την αντίθεσή του εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο, έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να διατυπώσουν αντιρρήσεις. Το διάστημα αυτό παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 52

Διαδικασία επείγοντος

1. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο τίθενται σε ισχύ αμέσως και εφαρμόζονται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο κατ' εξουσιοδότηση πράξης εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας του επείγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν να διατυπώσουν αντιρρήσεις σχετικά με κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 5. Σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή καταργεί χωρίς καθυστέρηση την πράξη μετά την κοινοποίηση στην οποία προβαίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο όσον αφορά την απόφασή του να προβάλλει αντιρρήσεις.

Άρθρο 53

Κατάργηση

1. Οι οδηγίες 87/250/ΕΟΚ, 90/496/ΕΟΚ, 1999/10/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ, 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 καταργούνται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014.

2. Οι παραπομπές στις καταργούμενες πράξεις νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 54

Μεταβατικά μέτρα

1. Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2016 και δεν συμμορφώνονται προς την απαίτηση που θεσπίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

Τα τρόφιμα που διατέθηκαν στην αγορά ή επισημάνθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις που θεσπίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος VI δύνανται να διατίθενται στην εμπορία μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους.

2. Μεταξύ της 13ης Δεκεμβρίου 2014 και της 13ης Δεκεμβρίου 2016, σε περίπτωση που η διατροφική δήλωση παρέχεται σε προαιρετική βάση, τηρεί τα άρθρα 30 έως 35.

3. Παρά την οδηγία 90/496/ΕΟΚ, το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 30 έως 35 του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από τις 13 Δεκεμβρίου 2014.

▼B

Παρά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1162/2009 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, τα τρόφιμα που επισημαίνονται σύμφωνα με το μέρος Β του παραρτήματος VI του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατίθενται στην αγορά πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.

*Άρθρο 55***Έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2014, εξαιρουμένου του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ), το οποίο εφαρμόζεται από τη 13η Δεκεμβρίου 2016, και του μέρους Β του παραρτήματος VI, το οποίο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

⁽¹⁾ EE L 314 της 1.12.2009, σ. 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4

1. «διατροφική δήλωση» ή «διατροφική επισήμανση»: οι πληροφορίες που δηλώνουν τα ακόλουθα:
  - α) την ενεργειακή αξία, ή
  - β) την ενεργειακή αξία και μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες θρεπτικές ουσίες μόνο:
    - λιπαρά (κορεσμένα, μονοακόρεστα, πολυακόρεστα),
    - υδατάνθρακες (σάκχαρα, πολυόλες, άμυλο),
    - αλάτι,
    - εδώδιμες ίνες,
    - πρωτεΐνες,
    - οποιεσδήποτε από τις βιταμίνες ή τα ανόργανα συστατικά που απαρτιζούνται στο σημείο 1 του μέρους Α του παραρτήματος XIII και διαπιστώνονται σε σημαντικές ποσότητες όπως ορίζεται στο σημείο 2 του μέρους Α του παραρτήματος XIII,
2. «λιπαρά»: το σύνολο των λιπιδίων, συμπεριλαμβανομένων των φωσφολιπιδίων·
3. «κορεσμένα»: τα λιπαρά οξέα χωρίς διπλό δεσμό·
4. «trans»: τα λιπαρά οξέα με τουλάχιστον ένα μη συνδυασμένο (δηλαδή διακοπτόμενο από τουλάχιστον μία ομάδα μεθυλενίου) διπλό δεσμό άνθρακα-άνθρακα στη διάταξη trans·
5. «μονοακόρεστα»: τα λιπαρά οξέα με ένα διπλό δεσμό cis·
6. «πολυακόρεστα»: τα λιπαρά οξέα με δύο ή περισσότερους δεσμούς cis, δεσμούς cis - cis χωρισμένους από ομάδες μεθυλενίου·
7. «υδατάνθρακες»: όλοι οι υδατάνθρακες που μεταβολίζονται από τον ανθρώπινο οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων των πολυολών·
8. «σάκχαρα»: όλοι οι μονοσακχαρίτες και δισακχαρίτες που περιέχονται στα τρόφιμα, εκτός από τις πολυόλες·
9. «πολυόλες»: οι αλκοόλες που περιέχουν περισσότερες από δύο ομάδες υδροξυλίου·
10. «πρωτεΐνες»: η περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες υπολογιζόμενη με τον τύπο: πρωτεΐνη = ολικό άζωτο κατά Kjeldahl × 6,25·
11. «αλάτι»: το ισοδύναμο περιεκτικότητας σε αλάτι υπολογιζόμενο με τον τύπο: αλάτι = νάτριο × 2,5·
12. «εδώδιμες ίνες»: τα υδατανθρακικά πολυμερή με τρία ή περισσότερα μονομερή, που δεν πέπτονται ούτε απορροφώνται από το λεπτό έντερο του ανθρώπινου οργανισμού και εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:
  - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που απαντώνται σε φυσική μορφή στα τρόφιμα όπως καταναλώνονται,
  - εδώδιμα υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ληφθεί από πρώτες ύλες τροφίμων με φυσικά, ενζυμικά ή χημικά μέσα και έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,
  - εδώδιμα συνθετικά υδατανθρακικά πολυμερή που έχουν ωφέλιμη επίδραση στη φυσιολογία του οργανισμού, η οποία έχει καταδειχθεί με επιστημονικά στοιχεία γενικής αποδοχής,
13. «μέση τιμή»: η τιμή που αντιπροσωπεύει καλύτερα την ποσότητα μιας θρεπτικής ουσίας που περιέχεται σε ένα συγκεκριμένο τρόφιμο και εκφράζει την ανοχή για τις εποχιακές διακυμάνσεις για τις καταναλωτικές συνήθειες καθώς και για άλλους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την πραγματική τιμή.

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΟΥΣΙΕΣ Ή ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΑΛΛΕΡΓΙΕΣ Ή ΔΥΣΑΝΕΞΙΕΣ**▼M2**

1. Δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, δηλαδή: σίτος (όπως η όλυρα και ο σίτος khorasan), σίκαλη, κριθάρι, βρώμη ή υβριδικές ποικιλίες τους, και προϊόντα με βάση τα δημητριακά αυτά, εκτός από:

▼B

- α) σιρόπια γλυκόζης με βάση το σιτάρι, συμπεριλαμβανομένης της δεξτρόζης ⁽¹⁾.
  - β) μαλτοδεξτρίνες με βάση το σιτάρι ⁽¹⁾.
  - γ) σιρόπια γλυκόζης με βάση το κριθάρι.
  - δ) σιτηρά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
2. Καρκινοειδή και προϊόντα με βάση τα καρκινοειδή.
  3. Αυγά και προϊόντα με βάση τα αυγά.
  4. Ψάρια και προϊόντα με βάση τα ψάρια, εκτός από:
    - α) ζελατίνη ψαριών που χρησιμοποιείται ως φορέας σκευασμάτων βιταμινών ή καροτενοειδών.
    - β) ζελατίνη ψαριών ή ιχθυόκολλα που χρησιμοποιείται ως διαυγαστικό μέσο σε μπίρες και οίνους.
  5. Αραχίδες (αράπικα φιστίκια) και προϊόντα με βάση τις αραχίδες.
  6. Σόγια και προϊόντα με βάση τη σόγια, εκτός από:
    - α) πλήρως ραφινρισμένο σογιέλαιο και λίπη που προέρχονται από σόγια ⁽¹⁾.
    - β) τοκοφερόλες που έχουν αναμειχθεί με φυσικό τρόπο (E306), φυσική D-άλφα τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα οξική τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα ηλεκτρική τοκοφερόλη από σπέρματα σόγιας.
    - γ) φυτοστερόλες και φυτοστερολεστέρες που προέρχονται από φυτικά έλαια από σπέρματα σόγιας.
    - δ) φυτοστανολεστέρα που παράγεται από στερόλες φυτικών ελαίων από σπέρματα σόγιας.
  7. Γάλα και προϊόντα με βάση το γάλα (συμπεριλαμβανομένης της λακτόζης), εκτός από:
    - α) τον ορό γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
    - β) λακτιτόλη.
  8. Καρποί με κέλυφος, δηλαδή: αμύγδαλα (*Amygdalus communis* L.), φουντούκια (*Corylus avellana*), καρύδια (*Juglans regia*), καρύδια κάσιους (*Anacardium occidentale*), καρύδια πεκάν [*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch], καρύδια Βραζιλίας (*Bertholletia excelsa*), φιστίκια (*Pistacia vera*), καρύδια μακαντάμια ή καρύδια Κουνίνσλαντ (*Macadamia ternifolia*) και προϊόντα με βάση τα ανωτέρω, εκτός από καρπούς με κέλυφος χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.
  9. Σέλινο και προϊόντα με βάση το σέλινο.

⁽¹⁾ Και τα προϊόντα τους, στον βαθμό που η επεξεργασία την οποία έχουν υποστεί δεν είναι πιθανό να αυξήσει το επίπεδο αλλεργιογένεσης που εκτιμήθηκε από την ΕΑΑΤ για το σχετικό προϊόν από το οποίο προέρχονται.

▼B

10. Σινάπι και προϊόντα με βάση το σινάπι.
11. Σπόροι σησαμιού και προϊόντα με βάση τους σπόρους σησαμιού.
12. Το διοξείδιο του θείου και οι θειώδεις ενώσεις σε συγκεντρώσεις άνω των 10 mg/kg ή 10 mg/litre εκπεφρασμένα ως SO₂ που υπολογίζονται στα προϊόντα που προσφέρονται έτοιμα για κατανάλωση ή που ανασυστάθηκαν σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
13. Λούπινο και προϊόντα με βάση το λούπινο.
14. Μαλάκια και προϊόντα με βάση τα μαλάκια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΤΡΟΦΙΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΜΙΑ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
1. Τρόφιμα συσκευασμένα σε ορισμένα αέρια	
1.1. Τρόφιμα των οποίων η διατηρησιμότητα έχει παραταθεί με τη χρήση αερίων συσκευασίας εγκεκριμένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«συσκευασμένο σε προστατευτική ατμόσφαιρα».
2. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκαντικά	
2.1. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«με γλυκαντικά»· η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
2.2. Τρόφιμα που περιέχουν ένα ή περισσότερα πρόσθετα σάκχαρα και ταυτόχρονα ένα ή περισσότερα γλυκαντικά εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«με σάκχαρα και γλυκαντικά»· η δήλωση αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
2.3. Τρόφιμα που περιέχουν ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«περιέχει ασπαρτάμη (πηγή φαινυλαλανίνης)» αναγράφεται στην ετικέτα στις περιπτώσεις όπου η ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών μόνο με αναφορά στον αριθμό E. «περιέχει πηγή φαινυλαλανίνης» αναγράφεται στην ετικέτα στις περιπτώσεις όπου η ασπαρτάμη/άλας ασπαρτάμης-ακετοσουλφάμης περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών με τη συγκεκριμένη ονομασία της.
2.4. Τρόφιμα με περιεκτικότητα σε πρόσθετες πολυόλες πάνω από 10 % εγκεκριμένα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008.	«η υπερβολική κατανάλωση μπορεί να έχει υπακτική δράση».
3. Τρόφιμα που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του	
3.1. Είδη ζαχαροπλαστικής ή ποτά που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), σε συγκέντρωση τουλάχιστον 100 mg/kg ή 10 mg/l.	Η δήλωση «περιέχει γλυκύρριζα» προστίθεται αμέσως μετά τον κατάλογο των συστατικών, εκτός εάν ο όρος «γλυκύρριζα» περιλαμβάνεται ήδη στον κατάλογο των συστατικών ή στην ονομασία του τροφίμου. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
3.2. Είδη ζαχαροπλαστικής που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), με συγκέντρωση ίση με ή ανώτερη από 4 g/kg.	Η δήλωση «περιέχει γλυκύρριζα —να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση σε περίπτωση υπέρτασης» προστίθεται μετά τον κατάλογο των συστατικών. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.

▼ B

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
3.3. Ποτά που περιέχουν γλυκυρριζικό οξύ ή το μετά αμμωνίου άλας του λόγω της προσθήκης της ουσίας (των ουσιών) ως τοιαύτης (ως τοιαύτων) ή του φυτού γλυκύρριζα (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), σε συγκέντρωση τουλάχιστον 50 mg/l ή 300 mg/l με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη ανώτερη του 1,2 % κατ' όγκο (1).	Η δήλωση «περιέχει γλυκύρριζα —να αποφεύγεται η υπερβολική κατανάλωση σε περίπτωση υπέρτασης» προστίθεται μετά τον κατάλογο των συστατικών. Εάν δεν υπάρχει κατάλογος των συστατικών, η δήλωση συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου.
4. Ποτά με υψηλή περιεκτικότητα καφεΐνης ή τρόφιμα με προσθήκη καφεΐνης	
4.1. Ποτά, με εξαίρεση αυτά που παρασκευάζονται με βάση τον καφέ, το τσάι ή εκχυλίσματα καφέ ή τσαγιού, των οποίων η ονομασία πώλησης περιέχει τον όρο «καφές» ή «τσάι» και τα οποία: — προορίζονται για κατανάλωση χωρίς τροποποίηση και περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l, ή — βρίσκονται σε συμπυκνωμένη ή ξηρά μορφή και μετά την ανασύσταση περιέχουν καφεΐνη, από οποιαδήποτε πηγή, σε αναλογία άνω των 150 mg/l.	«Υψηλή περιεκτικότητα σε καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους ή θηλάζουσες», στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του ποτού, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 ml.
4.2. Τρόφιμα εκτός των ποτών, στα οποία η καφεΐνη προστίθεται και επιφέρει φυσιολογικό αποτέλεσμα.	«Περιέχει καφεΐνη. Δεν συνιστάται για παιδιά ή εγκύους», στο ίδιο οπτικό πεδίο με την ονομασία του τροφίμου, ακολουθούμενη από αναγραφή, σε παρένθεση και σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, της περιεκτικότητας σε καφεΐνη, εκφραζόμενης σε mg ανά 100 g/ml. Στην περίπτωση συμπληρωμάτων διατροφής, η περιεκτικότητα σε καφεΐνη εκφράζεται ανά συνιστώμενη προς ημερήσια κατανάλωση μερίδα, όπως αναγράφεται στην επισήμανση.
5. Τρόφιμα στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες	
5.1. Τρόφιμα ή συστατικά τροφίμων στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες, φυτοστερολεστέρες, φυτοστανόλες ή φυτοστανολεστέρες	(1) Στο ίδιο οπτικό πεδίο με το όνομα του τροφίμου πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών»· (2) το ποσοστό των περιεχομένων πρόσθετων φυτοστερολών, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανολών ή φυτοστανολεστέρων (εκφραζόμενο σε % ή ως g ελεύθερων φυτοστερολών/φυτοστανολών ανά 100 g ή 100 ml του τροφίμου) αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών· ► M2 (3) πληροφορία ότι το προϊόν δεν απευθύνεται σε άτομα που δεν χρειάζεται να ελέγχουν το επίπεδο της χοληστερόλης στο αίμα· ◀

▼B

ΤΥΠΟΣ Ή ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
	<p>(4) αναφέρεται η πληροφορία ότι οι ασθενείς που λαμβάνουν φάρμακα για τη μείωση της χοληστερόλης πρέπει να καταναλώνουν το προϊόν υπό ιατρική παρακολούθηση·</p> <p>(5) αναγράφεται καθαρά ότι το τρόφιμο ενδέχεται να μην είναι κατάλληλο για τη διατροφή των εγκύων και των θηλαζουσών γυναικών και των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών·</p> <p>(6) περιλαμβάνεται η υπόδειξη ότι το τρόφιμο πρέπει να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο μιας υγιούς διατροφής που περιλαμβάνει την τακτική κατανάλωση φρούτων και λαχανικών (τα οποία βοηθούν στη διατήρηση των επιπέδων καροτινοειδών)·</p> <p>(7) στο ίδιο οπτικό πεδίο όπου αναγράφεται η δήλωση που ορίζει το σημείο (3) ανωτέρω, δήλωση ότι πρέπει να αποφεύγεται η ημερήσια κατανάλωση άνω των 3 g πρόσθετων φυτοστερολών/φυτοστεανολών·</p> <p>(8) παρέχεται ορισμός της μερίδας του συγκεκριμένου τροφίμου ή συστατικού τροφίμων (κατά προτίμηση σε g ή ml) με αναφορά του ποσοστού φυτοστερόλης/φυτοστεανόλης που περιέχει κάθε μερίδα.</p>
<p>6. Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας</p>	
<p>6.1. Κατεψυγμένο κρέας, κατεψυγμένα παρασκευάσματα κρέατος και κατεψυγμένα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας</p>	<p>η ημερομηνία κατάψυξης ή η ημερομηνία πρώτης κατάψυξης σε περιπτώσεις όπου το προϊόν έχει καταψυχθεί περισσότερες από μία φορές, σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος X.</p>
<p>(¹) Το επίπεδο εφαρμόζεται στα προϊόντα όπως προτείνονται έτοιμα προς κατανάλωση ή όπως έχουν ανασυσταθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του παρασκευαστή.</p>	

▼B

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ x

ΥΨΟΣ x

Υπόμνημα:

1	Ανιούσα γραμμή
2	Γραμμή κεφαλαίου
3	Μεσαία γραμμή
4	Γραμμή βάσης
5	Κατιούσα γραμμή
6	Ύψος x
7	Μέγεθος γραμματοσειράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΟΥ ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**

1. Μη μεταποιημένα προϊόντα που περιέχουν ένα μόνον συστατικό ή μία κατηγορία συστατικών·
2. Μεταποιημένα προϊόντα που η μόνη επεξεργασία στην οποία υποβλήθηκαν είναι η ωρίμανση και τα οποία περιέχουν ένα μόνο συστατικό ή κατηγορία συστατικών·
3. Νερά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων αυτών των οποίων τα μόνα πρόσθετα συστατικά τους είναι το διοξείδιο του άνθρακα και/ή αρωματικές ύλες·
4. Βότανα, μπαχαρικά ή μείγματα αυτών·
5. Αλάτι και υποκατάστατα αυτού·
6. Επιτραπέζια γλυκαντικά·
7. Προϊόντα που καλύπτονται από την οδηγία 1999/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για τα εκχυλίσματα καφέ και τα εκχυλίσματα κιχωρίου ⁽¹⁾, ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ και ολόκληροι ή αλεσμένοι κόκκοι καφέ χωρίς καφεΐνη·
8. Φυτικά αφεψήματα και αφεψήματα φρούτων, τσάι, αποτεϊνωμένο τσάι, στιγμιαίο ή διαλυτό τσάι ή εκχύλισμα τσαγιού, τσάι χωρίς καφεΐνης στιγμιαίο ή διαλυτό ή εκχύλισμα τσαγιού, που δεν περιέχουν άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από αρωματικές ύλες που δεν τροποποιούν τη θρεπτική αξία του τσαγιού·
9. Ξίδι που έχει υποστεί ζύμωση, υποκατάστατα ξιδιού, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ως μόνο πρόσθετο συστατικό αρωματικές ύλες·
10. Αρωματικές ύλες·
11. Πρόσθετα τροφίμων·
12. Τεχνολογικά βοηθήματα·
13. Ένζυμα τροφίμων·
14. Ζελατίνη·
15. Ουσίες ζελατινοποίησης·
16. Ζυμομύκητες·
17. Τσίχλες·
18. Τρόφιμα σε συσκευασίες ή δοχεία, των οποίων η μέγιστη επιφάνεια έχει εμβαδόν μικρότερο από 25 cm²·
19. Τρόφιμα, περιλαμβανομένων των χειροποίητων τροφίμων, που παραδίδονται απευθείας από παραγωγό μικρών ποσοτήτων προϊόντων στον τελικό καταναλωτή ή σε τοπικά καταστήματα λιανικής πώλησης που προμηθεύουν άμεσα τον τελικό καταναλωτή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 26.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

**ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ
ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ**
**ΜΕΡΟΣ Α — ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΥ**

1. Η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ή συνοδεύεται από ενδείξεις της φυσικής κατάστασης του τροφίμου ή της ειδικής επεξεργασίας που έχει υποστεί (π.χ. σε σκόνη, κατεψυγμένο εκ νέου, λυοφιλωμένο, βαθείας/ταχείας κατάψυξης, συμπυκνωμένο, καπνιστό) σε κάθε περίπτωση που η παράλειψη αυτής της πληροφορίας θα μπορούσε να παραπλανήσει τον αγοραστή.
2. Στην περίπτωση τροφίμων που έχουν καταψυχθεί πριν από την πώληση και τα οποία πωλούνται αποψυγμένα, η ονομασία του τροφίμου συνοδεύεται από την ένδειξη «αποψυγμένο».

Η παρούσα απαίτηση δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) συστατικά που περιέχονται στο τελικό προϊόν·
- β) τρόφιμα για τα οποία η κατάψυξη είναι τεχνολογικά απαραίτητο στάδιο της διεργασίας παραγωγής·
- γ) τρόφιμα για τα οποία η απόψυξη δεν έχει αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια ή στην ποιότητα του τροφίμου.

Το παρόν σημείο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του σημείου 1.

3. Τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία φέρουν μια από τις ακόλουθες αναγραφές:

«ακτινοβολημένο» ή «επεξεργασμένο με ιοντίζουσα ακτινοβολία» και άλλες αναγραφές όπως ορίζονται στην οδηγία 1999/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τα τρόφιμα και τα συστατικά τροφίμων που έχουν υποστεί επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία ⁽¹⁾.

4. Σε περίπτωση τροφίμου όπου ένα στοιχείο ή συστατικό που οι καταναλωτές αναμένουν ότι έχει χρησιμοποιηθεί κατά το σύνθημα ή είναι φύσει παρόν στο συγκεκριμένο τρόφιμο έχει αντικατασταθεί από διαφορετικό στοιχείο ή συστατικό, η επισήμανση φέρει —πέραν του καταλόγου συστατικών— σαφή αναγραφή του στοιχείου ή του συστατικού που έχει χρησιμοποιηθεί για τη μερική ή ολική αντικατάσταση του συνήθως χρησιμοποιούμενου ή φύσει παρόντος στοιχείου ή συστατικού:

- α) πλησίον της ονομασίας του προϊόντος και
- β) χρησιμοποιώντας χαρακτήρες μεγέθους γραμματοσειράς με ύψος x τουλάχιστον 75 % του ύψους x της ονομασίας του προϊόντος και το οποίο δεν είναι μικρότερο από το ελάχιστο μέγεθος γραμματοσειράς που απαιτείται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

5. Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας, παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων αλείας που περιέχουν πρόσθετες πρωτεΐνες, συμπεριλαμβανομένων των υδρολυμένων πρωτεϊνών, διαφορετικής ζωικής προέλευσης, η ονομασία του τροφίμου φέρει ένδειξη της παρουσίας των εν λόγω πρωτεϊνών και της προέλευσής τους.

6. Στην περίπτωση προϊόντων με βάση το κρέας και παρασκευασμάτων κρέατος που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας ή σφαγίου, η ονομασία του τροφίμου περιλαμβάνει ένδειξη της παρουσίας πρόσθετου νερού εάν το πρόσθετο νερό υπερβαίνει το 5 % του βάρους του τελικού προϊόντος. Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν στην περίπτωση προϊόντων αλείας και παρασκευασμένων προϊόντων αλείας που έχουν τη μορφή τεμαχίου, τεμαχίου με κόκαλο, φέτας, μερίδας, φιλέτου ή ολόκληρου προϊόντος αλείας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 16.

▼ B

7. Τα προϊόντα με βάση το κρέας, τα παρασκευάσματα κρέατος και τα προϊόντα αλιείας τα οποία μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι είναι παρασκευασμένα από ολόκληρο κομμάτι κρέατος ή ψαριού, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούνται από διαφορετικά κομμάτια συνδυασμένα με άλλα συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προσθέτων τροφίμων και των ενζύμων τροφίμων ή με άλλα μέσα, φέρουν την ακόλουθη ένδειξη:

στη βουλγαρική γλώσσα: «формовано месо» και «формована риба»,

▼ C1

στην ισπανική γλώσσα: «elaborado a partir de piezas de carne» και «elaborado a partir de piezas de pescado»,

▼ B

στην τσεχική γλώσσα: «ze spojovaných kousků masa» και «ze spojovaných kousků rybího masa»,

στη δανική γλώσσα: «Sammensatte stykker af kød» και «Sammensatte stykker af fisk»,

στη γερμανική γλώσσα: «aus Fleischstücken zusammengefügt» και «aus Fischstücken zusammengefügt»,

στην εσθονική γλώσσα: «liidetud liha» και «liidetud kala»,

στην ελληνική γλώσσα: «μορφοποιημένο κρέας» και «μορφοποιημένο ψάρι»,

στην αγγλική γλώσσα: «formed meat» και «formed fish»,

στη γαλλική γλώσσα: «viande reconstituée» και «poisson reconstitué»,

στην ιρλανδική γλώσσα: «ríosaí feola ceangailte» και «ríosaí éisc ceangailte»,

▼ C2

στην ιταλική γλώσσα: «costituito da parti di carne» και «costituito da parti di pesce»,

▼ B

στη λετονική γλώσσα: «formēta gaļa» και «formēta zivs»,

στη λιθουανική γλώσσα: «sudarytas (-a) iš mėsos gabalų» και «sudarytas (-a) iš žuvies gabalų»,

στην ουγγρική γλώσσα: «darabokból újraformázott hús» και «darabokból újraformázott hal»,

στη μαλτέζικη γλώσσα: «laħam rikostitwit» και «ħut rikostitwit»,

στην ολλανδική γλώσσα: «samengesteld uit stukjes vlees» και «samengesteld uit stukjes vis»,

στην πολωνική γλώσσα: «z połączonych kawalków mięsa» και «z połączonych kawalków ryby»,

στην πορτογαλική γλώσσα: «carne reconstituída» και «peixe reconstituído»,

στη ρουμανική γλώσσα: «carne formată» και «carne de pește formată»,

▼ C1

στη σλοβακική γλώσσα: «zo sprájaných kúskov mäsa» και «zo sprájaných kúskov ryby»,

▼ B

στη σλοβενική γλώσσα: «sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso» και «sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe»,

στη φινλανδική γλώσσα: «paloista yhdistetty liha» και «paloista yhdistetty kala»,

στη σουηδική γλώσσα: «sammanfogade bitar av kött» και «sammanfogade bitar av fisk».

▼ **B**ΜΕΡΟΣ Β — ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ
«ΚΙΜΑΣ»

1. Κριτήρια σύνθεσης που έχουν ελεγχθεί βάσει ενός ημερήσιου μέσου όρου:

	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος ⁽¹⁾
— άπαχος κιμάς	≤ 7 %	≤ 12 %
— κιμάς μόνο από βοδινό κρέας	≤ 20 %	≤ 15 %
— κιμάς που περιέχει χοιρινό κρέας	≤ 30 %	≤ 18 %
— κιμάς από κρέας άλλων ειδών	≤ 25 %	≤ 15 %

(¹) Η αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος εκφράζεται ως ποσοστό κολλαγόνου σε πρωτεΐνη κρέατος. Ως περιεκτικότητα σε κολλαγόνο θεωρείται η περιεκτικότητα σε υδροξυπρολίνη πολλαπλασιασμένη με τον συντελεστή 8.

2. Επιπλέον των απαιτήσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV του τμήματος V του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, στην επισήμανση εμφανίζονται οι ακόλουθες επισημάνσεις:

- «ποσοστό λίπους κάτω του ...»,
- «αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κάτω του ...».

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν τη διάθεση στην εθνική αγορά τους κιμά ο οποίος δεν ικανοποιεί τα κριτήρια του σημείου 1 του παρόντος μέρους, εφόσον ο κιμάς φέρει σήμα που δεν δύναται να συγχέεται με τα σήματα που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004.

ΜΕΡΟΣ Γ — ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ
«ΠΕΡΙΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΑΣ»

Εάν το περίβλημα προϊόντος αλλαντοποιίας δεν είναι βρώσιμο, πρέπει αυτό να επισημαίνεται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α — ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ ΒΑΡΟΥΣ

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
1. Πρόσθετο νερό και πτητικά προϊόντα	Απαριθμούνται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν. Η ποσότητα του νερού που προστίθεται ως συστατικό σε ένα τρόφιμο υπολογίζεται με την αφαίρεση από την ολική ποσότητα του τελικού προϊόντος της ολικής ποσότητας των άλλων συστατικών που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ποσότητα αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη, αν δεν υπερβαίνει κατά βάρος το 5 % του τελικού προϊόντος. Η παρούσα παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στο κρέας, στα παρασκευάσματα κρέατος, στα μη μεταποιημένα προϊόντα αλιείας και στα μη μεταποιημένα δίθυρα μαλάκια.
2. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά τη χρονική στιγμή της παρασκευής	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά βάρους, όπως καταγράφεται πριν από τη συμπύκνωση ή την αφύδρωσή τους.
3. Συστατικά που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα, τα οποία προορίζονται για ανασύσταση με την προσθήκη νερού	Μπορούν να απαριθμούνται κατά σειρά αναλογίας στο ανασυσταθέν προϊόν, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος των συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως «συστατικά ανασυσταθέντος προϊόντος» ή «συστατικά του έτοιμου προς κατανάλωση προϊόντος».
4. Φρούτα, λαχανικά ή μανιτάρια, εκ των οποίων κανένα δεν υπερσχύει σημαντικά από πλευράς βάρους και τα οποία χρησιμοποιούνται σε αναλογίες που ποικίλλουν, τα οποία χρησιμοποιούνται σε μείγμα ως συστατικά τροφίμου.	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φρούτα», «λαχανικά» ή «μανιτάρια» ακολουθούμενο από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες», ακολουθούμενη από κατάλογο των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται. Στις περιπτώσεις αυτές, το μείγμα περιλαμβάνεται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος των φρούτων, λαχανικών ή μανιταριών που περιέχονται.
5. Μείγματα μπαχαρικών ή βοτάνων, όταν κανένα δεν υπερσχύει σημαντικά σε αναλογία κατά βάρος	Μπορούν να απαριθμούνται με διαφορετική σειρά, υπό τον όρον ότι ο κατάλογος συστατικών συνοδεύεται από έκφραση όπως «σε ποικίλη αναλογία».
6. Συστατικά που συνιστούν λιγότερο από 2 % του τελικού προϊόντος.	Μπορούν να απαριθμούνται με διαφορετική σειρά, μετά τα άλλα συστατικά.

▼ B

Κατηγορία συστατικού	Διάταξη σχετικά με την αναγραφή κατά βάρος
7. Συστατικά, παρόμοια ή υποκαταστάσιμα μεταξύ τους που ενδέχεται να χρησιμοποιούνται στην παρασκευή ή την προετοιμασία ενός τροφίμου χωρίς να μεταβάλλεται η σύνθεση, η φύση ή η αντιληπτή αξία του, και εφόσον συνιστούν ποσοστό μικρότερο από 2 % του τελικού προϊόντος	Η αναγραφή τους στον κατάλογο συστατικών μπορεί να γίνεται με την ένδειξη «περιέχει ... και/ή ...», στην περίπτωση κατά την οποία το ένα τουλάχιστον μεταξύ δύο το πολύ συστατικών περιέχεται στο τελικό προϊόν. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα πρόσθετα ή για τα συστατικά που απαριθμούνται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος και για τις ουσίες ή τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα II και προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες.
8. Έλαια εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά έλαια» ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά έλαια περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών ελαίων που περιέχονται. Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου ελαίου.
9. Λίπη εξευγενισμένα φυτικής προέλευσης	Μπορούν να ομαδοποιούνται στον κατάλογο συστατικών, υπό τον χαρακτηρισμό «φυτικά λίπη» ακολουθούμενο αμέσως μετά από απαρίθμηση ενδείξεων της ειδικής φυτικής προέλευσης, και μπορούν να ακολουθούνται από τη φράση «σε μεταβαλλόμενες αναλογίες». Εάν συγκεντρώνονται σε ομάδα, τα φυτικά λίπη περιλαμβάνονται στον κατάλογο συστατικών σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1, με βάση το συνολικό βάρος φυτικών λιπών που περιέχονται. Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο», κατά περίπτωση, πρέπει να συνοδεύει την ένδειξη υδρογονωμένου λίπους.

ΜΕΡΟΣ Β — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΝΤΙΜΙΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, συστατικά που ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες τροφίμων που απαριθμούνται παρακάτω και είναι στοιχεία άλλου τροφίμου μπορούν να προσδιορίζονται με την ονομασία της εν λόγω κατηγορίας αντί της ειδικής τους ονομασίας.

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός
1. Έλαια εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	«Έλαιο», συνοδευόμενος είτε από τον προσδιορισμό «ζωικό», είτε την αναγραφή της ειδικής ζωικής προέλευσης Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο» πρέπει, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την αναγραφή υδρογονωμένου ελαίου.

▼ B

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου	Προσδιορισμός
2. Λίπη εξευγενισμένα ζωικής προέλευσης	«Λίπος», συνοδευόμενος είτε από τον προσδιορισμό «ζωικό» είτε από την αναγραφή της ειδικής ζωικής προέλευσης Η έκφραση «πλήρως υδρογονωμένο» ή «μερικώς υδρογονωμένο» πρέπει, κατά περίπτωση, να συνοδεύει την αναγραφή υδρογονωμένου λίπους.
3. Μείγματα αλεύρων από δύο ή περισσότερα είδη δημητριακών	«Άλευρο», ακολουθούμενο από απαρίθμηση των ειδών δημητριακών από τα οποία προέρχεται, κατά φθίνουσα σειρά βάρους.
4. Άμυλο κάθε είδους, φυσικό και τροποποιημένο με φυσική μέθοδο ή με ένζυμα	«Άμυλο»
5. Όλα τα είδη ψαριού, εφόσον το ψάρι αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και υπό τον όρον ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος ψαριού	«Ψάρι»
6. Όλα τα είδη τυριού, εφόσον το τυρί ή μείγμα τυριών αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου και υπό τον όρον ότι η ονομασία και η παρουσίαση του εν λόγω τροφίμου δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος τυριού	«Τυρί(-ιά)»
7. Όλα τα είδη μπαχαρικών εφόσον δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους του τροφίμου	«Μπαχαρικά» ή «ανάμεικτα μπαχαρικά»
8. Όλα τα βότανα ή μέρη βοτάνων που δεν υπερβαίνουν το 2 % του βάρους τροφίμου	«Βότανα» ή «ανάμεικτα βότανα»
9. Όλα τα παρασκευάσματα κόμμεων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή κόμμεος βάσεως για τσίχλες	«Κόμμι βάσεως»
10. Τριμμένη φρυγανιά οποιασδήποτε προέλευσης	«Τριμμένο ψωμί ή φρυγανιά»
11. Όλες οι κατηγορίες σακχαρόζης	«Ζάχαρη»
12. Άνυδρη δεξτρόζη ή μονοϋδρίτης δεξτρόζης	«Δεξτρόζη»
13. Σιρόπι γλυκόζης και σιρόπι γλυκόζης αφυδατωμένο	«Σιρόπι γλυκόζης»
14. Όλες οι πρωτεΐνες του γάλακτος (καζεΐνες, καζεϊνικές ενώσεις και πρωτεΐνες του τυρογάλακτος και του αφρού γάλακτος) καθώς και τα μείγματά τους	«Πρωτεΐνες γάλακτος»
15. Βούτυρο κακάου πίεσεως, πλακούντος έκθλιψης ή εξευγενισμένο	«Βούτυρο κακάου»
16. Όλα τα είδη οίνου, όπως ορίζονται στο παράρτημα XIβ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (1)	«Οίνος»

▼B

Ορισμός της κατηγορίας τροφίμου			Προσδιορισμός
17. Σκελετικοί μύες ⁽²⁾ θηλαστικών και πτηνών που κρίνονται κατάλληλοι για ανθρώπινη κατανάλωση με φυσικά προσφύμενο ιστό, όταν η συνολική περιεκτικότητα λιπών και συνδετικού ιστού δεν υπερβαίνει τις τιμές που αναφέρονται παρακάτω και όταν το κρέας αποτελεί συστατικό άλλου τροφίμου. Μέγιστες περιεκτικότητες λιπών και συνδετικού ιστού για συστατικά που προσδιορίζονται με τον όρο «... κρέας»			«... κρέας» και οι ονομασίες ⁽³⁾ των ζωικών ειδών από τα οποία προέρχεται
Είδη	Περιεκτικότητα σε λίπος	Αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος ⁽¹⁾	
— Θηλαστικά (εκτός των κουνελιών και των χοιροειδών) και μείγματα ειδών όπου επικρατούν τα θηλαστικά	25 %	25 %	
— Χοιροειδή	30 %	25 %	
— Πτηνά και κουνέλια	15 %	10 %	
<p>⁽¹⁾ Η αναλογία κολλαγόνου/πρωτεΐνης κρέατος εκφράζεται ως ποσοστό κολλαγόνου σε πρωτεΐνη κρέατος. Ως περιεκτικότητα σε κολλαγόνο θεωρείται η περιεκτικότητα σε υδροξυπρολίνη πολλαπλασιασμένη με τον συντελεστή 8.</p> <p>Εάν υπάρχει υπέρβαση των μέγιστων ορίων αλλά ικανοποιούνται όλα τα άλλα κριτήρια για τον ορισμό του «κρέατος», η περιεκτικότητα σε «... κρέας» πρέπει να προσαρμοσθεί προς τα κάτω και στον κατάλογο συστατικών πρέπει να αναφέρεται, εκτός από τον όρο «... κρέας», η παρουσία λίπους και/ή συνδετικού ιστού.</p> <p>Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται τα προϊόντα που καλύπτονται από τον ορισμό «μηχανικά διαχωρισμένο κρέας».</p>			
18. Όλα τα είδη προϊόντων που καλύπτονται από τον ορισμό για το «μηχανικός διαχωρισμένο κρέας».			«μηχανικός διαχωρισμένο κρέας» και οι ονομασίες ⁽³⁾ των ζωικών ειδών από τα οποία προέρχεται
<p>⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.</p> <p>⁽²⁾ Το διάφραγμα και οι μασητήρες περιλαμβάνονται στους σκελετικούς μύες, ενώ η καρδιά, η γλώσσα, οι μύες του κεφαλιού (εκτός των μασητήρων), οι μύες του καρπού, του ταρσού και της ουράς εξαιρούνται.</p> <p>⁽³⁾ Για την επισήμανση στα αγγλικά, ο προσδιορισμός αυτός μπορεί να αντικατασταθεί από τη γενική ονομασία των συστατικών για τα εν λόγω ζωικά είδη.</p>			

▼B

ΜΕΡΟΣ Γ — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ Ή ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ Ε

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα πρόσθετα τροφίμων και ένζυμα τροφίμων, εκτός εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 20 στοιχείο β), τα οποία ανήκουν σε μια από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παρόν μέρος, πρέπει να προσδιορίζονται με την ονομασία της εν λόγω κατηγορίας, ακολουθούμενη από την ειδική ονομασία τους ή, ανάλογα με την περίπτωση, τον αριθμό Ε. Στην περίπτωση που ένα συστατικό ανήκει σε πλείονες κατηγορίες, αναγράφεται εκείνη που αντιστοιχεί στην κύρια λειτουργία του μέσα στο συγκεκριμένο τρόφιμο.

Μέσο οξίνισης	Αφριστικοί παράγοντες
Ρυθμιστής οξύτητας	Πηκτωματογόνο
Αντιοξειδωτικό	Υλικό για γλασάρισμα
Αντιαφριστικό	Υγροσκοπικό μέσο
Αντιοξειδωτικό	Τροποποιημένο άμυλο (²)
Διογκωτικό	Συντηρητικό
Χρωστική ουσία	Πρωστικό αέριο
Γαλακτωματοποιητής	Διογκωτικό αρτοποιίας
Γαλακτωματοποιητικά άλατα (¹)	Συμπλοκοποιητές
Σκληρυντικό	Σταθεροποιητής
Ενισχυτικό γεύσης	Γλυκαντικό
Βελτιωτικό αλεύρων	Πυκνωτικό μέσο

(¹) Μόνο για τα ανακατεργασμένα τυριά και τα προϊόντα με βάση το ανακατεργασμένο τυρί.

(²) Δεν απαιτείται ένδειξη της συγκεκριμένης ονομασίας ή του αριθμού Ε.

ΜΕΡΟΣ Δ — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Οι αρωματικές ύλες αναφέρονται με τους όρους:

— «αρωματική(-ές) ύλη(-ες)» ή με ειδικότερη ονομασία ή περιγραφή της αρωματικής ύλης, εάν το αρωματικό συστατικό περιέχει αρωματικές ύλες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία β), γ), δ), ε), στ), ζ) και η) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008·

— «άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων» ή «άρτυμα(-ύματα) καπνιστών τροφίμων που παράγεται(-ονται) από τρόφιμο(-α) ή κατηγορία τροφίμων ή πηγή(-ές)» (π.χ. «άρτυμα καπνιστών τροφίμων που παράγεται από οξιά»), εάν το αρωματικό συστατικό περιέχει αρωματικές ύλες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 και προσδίδει καπνιστό άρωμα στο τρόφιμο.

2. Ο όρος «φυσικό» για την περιγραφή των αρωματικών υλών χρησιμοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1334/2008.

3. Η κινίνη και/ή η καφεΐνη που χρησιμοποιείται ως αρωματική ύλη στην παραγωγή ή την παρασκευή τροφίμου αναφέρεται με την ονομασία της στον κατάλογο συστατικών αμέσως μετά τον όρο «αρωματική(-ές) ύλη(-ες)».

ΜΕΡΟΣ Ε — ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Ένα σύνθετο συστατικό μπορεί να αναγράφεται στον κατάλογο των συστατικών με την ονομασία του, εφόσον αυτή προβλέπεται από τη νομοθεσία ή έχει καθιερωθεί από τη χρήση, κατά φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας και ακολουθούμενη αμέσως από απαρίθμηση των δικών του συστατικών.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, ο κατάλογος συστατικών για σύνθετα συστατικά δεν είναι υποχρεωτικός:

▼B

- α) όταν η σύσταση του σύνθετου συστατικού ορίζεται στις τρέχουσες ενωσιακές διατάξεις και στον βαθμό που το σύνθετο συστατικό αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος· ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν ισχύει για πρόσθετα τροφίμων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20 στοιχεία α) έως δ)·
- β) για σύνθετα συστατικά που αποτελούνται από μείγματα μπαχαρικών και/ή βοτάνων που αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 2 % του τελικού προϊόντος, με εξαίρεση τα πρόσθετα τροφίμων, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20 στοιχεία α) έως δ), ή
- γ) όταν το σύνθετο συστατικό είναι τρόφιμο για το οποίο δεν απαιτείται κατάλογος συστατικών από τις ενωσιακές διατάξεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

1. Η ποσοτική αναγραφή των συστατικών δεν απαιτείται:
  - α) όσον αφορά συστατικό ή κατηγορία συστατικών:
    - i) των οποίων το καθαρό στραγγισμένο βάρος δηλώνεται σύμφωνα με το σημείο 5 του παραρτήματος ΙΧ,
    - ii) για τις οποίες είναι ήδη υποχρεωτική η αναφορά των ποσοτήτων στην επισήμανση, δυνάμει των ενωσιακών διατάξεων,
    - iii) που χρησιμοποιούνται σε μικρές ποσότητες για αρωματισμό ή
    - iv) που, ενώ εμφανίζονται στην ονομασία του τροφίμου, δεν είναι καθοριστικά για την επιλογή του καταναλωτή στο κράτος μέλος εμπορίας, επειδή η διακύμανση της ποσότητας δεν είναι ουσιώδης για τον χαρακτηρισμό του τροφίμου ή τέτοιας φύσεως ώστε να το διακρίνει από άλλα παρόμοια προϊόντα·
  - β) όταν ειδικές ενωσιακές διατάξεις ορίζουν επακριβώς την ποσότητα του συστατικού ή της κατηγορίας συστατικών, χωρίς να προβλέπεται η αναγραφή της στην επισήμανση, ή
  - γ) στις περιπτώσεις που ορίζονται στο παράρτημα VII μέρος Α σημεία 4 και 5.
2. Το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) δεν ισχύει για:
  - α) κάθε συστατικό ή κατηγορία συστατικών που καλύπτεται από την ένδειξη «με γλυκαντικά» ή «με σάκχαρα και γλυκαντικά», εάν η ένδειξη αυτή συνοδεύει την ονομασία του τροφίμου, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ, ή
  - β) κάθε πρόσθετη βιταμίνη και ανόργανο στοιχείο, εάν η εν λόγω ουσία εμπίπτει στη διατροφική δήλωση.
3. Η αναγραφή της ποσότητας ενός συστατικού ή μιας κατηγορίας συστατικών:
  - α) εκφράζεται ως ποσοστό, το οποίο αντιστοιχεί στην ποσότητα του συστατικού ή των συστατικών κατά τη στιγμή της χρησιμοποίησής τους, και
  - β) περιλαμβάνεται είτε στην ονομασία του τροφίμου είτε αμέσως δίπλα από αυτήν ή στον κατάλογο συστατικών σε συνδυασμό με το εν λόγω συστατικό ή την κατηγορία συστατικών.
4. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 3:
  - α) όταν τα τρόφιμα έχουν απολέσει υγρασία κατόπιν θερμικής ή άλλης επεξεργασίας, η ποσότητα εκφράζεται ως εκατοστιαία αναλογία η οποία αντιστοιχεί στις ποσότητες των χρησιμοποιηθέντων συστατικών, αναγόμενες στο τελικό προϊόν, εκτός εάν αυτή η ποσότητα ή η αναγραφόμενη στην επισήμανση συνολική ποσότητα όλων των συστατικών υπερβαίνει το 100 %, οπότε η ποσότητα εκφράζεται με βάση το βάρος του ή των χρησιμοποιηθέντων συστατικών για την παρασκευή 100 g τελικού προϊόντος·
  - β) οι ποσότητες των πτητικών συστατικών αναγράφονται κατά σειρά βάρους στο τελικό προϊόν·
  - γ) η ποσότητα των συστατικών που χρησιμοποιούνται σε συμπυκνωμένη ή αφυδατωμένη μορφή και ανασυνιστώνται κατά την παρασκευή είναι δυνατόν να αναγράφεται με τη σειρά αναλογίας κατά βάρος πριν από τη συμπύκνωση ή την αφυδάτωση·
  - δ) όταν πρόκειται για συμπυκνωμένα ή αφυδατωμένα τρόφιμα στα οποία πρέπει να προστεθεί νερό, οι αναγραφόμενες ποσότητες των συστατικών είναι δυνατόν να αναγράφονται με βάση την αναλογία κατά βάρος στο ανασυσταθέν προϊόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ

1. Η δήλωση της καθαρής ποσότητας δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση τροφίμων:
  - α) τα οποία υπόκεινται σε σημαντικές απώλειες του όγκου ή τους βάρους τους και που πωλούνται με το κομμάτι ή ζυγίζονται ενώπιον του αγοραστή·
  - β) των οποίων η καθαρή ποσότητα είναι μικρότερη από 5 g ή 5 ml· ωστόσο, η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται για τα μπαχαρικά και τα βότανα, ή
  - γ) τα οποία κανονικά πωλούνται με το κομμάτι, εφόσον ο αριθμός των κομματιών θα διακρίνεται καθαρά και θα μετριέται εύκολα απ' έξω ή, εάν όχι, θα δηλώνεται στη σήμανση.
2. Όταν η αναγραφή ορισμένου τύπου ποσότητας (όπως η ονομαστική ποσότητα, η ελάχιστη ποσότητα, η μέση ποσότητα) απαιτείται από τις ενωσιακές διατάξεις ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες, από τις εθνικές διατάξεις, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η ποσότητα αυτή θεωρείται ως η καθαρή ποσότητα.
3. Όταν μια προσσκευασία αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς προσσκευασίες που περιέχουν την ίδια ποσότητα του ίδιου προϊόντος, η αναγραφή της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναφορά της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία και του ολικού αριθμού των συσκευασιών αυτών. Η αναγραφή αυτών των στοιχείων δεν είναι, ωστόσο, υποχρεωτική, όταν ο ολικός αριθμός των αυτοτελών συσκευασιών διακρίνεται σαφώς και είναι δυνατόν να μετρηθεί εύκολα απ' έξω και όταν μία τουλάχιστον αναγραφή της καθαρής ποσότητας που περιέχεται σε κάθε αυτοτελή συσκευασία είναι δυνατόν να διακρίνεται καθαρά απ' έξω.
4. Όταν ένα προσσκευασμένο προϊόν αποτελείται από δύο ή περισσότερες αυτοτελείς συσκευασίες που δεν θεωρούνται μονάδες πωλήσεως, η ένδειξη της καθαρής ποσότητας δίνεται με αναγραφή της ολικής καθαρής ποσότητας και του ολικού αριθμού των αυτοτελών συσκευασιών.
5. Όταν ένα στερεό τρόφιμο παρουσιάζεται μέσα σε υγρό κάλυψης, αναγράφεται και το καθαρό στραγγισμένο βάρος του τροφίμου αυτού. Αν το τρόφιμο έχει γλασαριστεί, το δηλωμένο καθαρό βάρος του τροφίμου δεν περιλαμβάνει αυτό του γλάσου.

Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, ως «υγρό κάλυψης» νοείται ένα από τα κατωτέρω προϊόντα, ενδεχομένως σε μείγματα μεταξύ τους και σε κατάσταση κατάψυξης ή ταχείας κατάψυξης, εφόσον το υγρό δεν αποτελεί παρά απλή προσθήκη σε σχέση με τα βασικά στοιχεία του παρασκευάσματος αυτού και δεν αποτελεί συνεπώς αποφασιστικό παράγοντα για την αγορά: νερό, υδατικά διαλύματα αλάτων, άλμη, υδατικά διαλύματα βρώσιμων οξέων, ξίδι, υδατικά διαλύματα σακχάρων, υδατικά διαλύματα άλλων γλυκαντικών ουσιών, χυμοί φρούτων ή λαχανικών στην περίπτωση φρούτων ή λαχανικών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΛΗΞΕΩΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ**

1. Η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας αναγράφεται ως εξής:

α) Πριν από την ημερομηνία πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη:

- «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από ...», εφόσον περιλαμβάνεται και η ακριβής ημέρα,
- «Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος ...», στις υπόλοιπες περιπτώσεις.

β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:

- από την ίδια την ημερομηνία, ή
- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Αν είναι αναγκαίο, οι ενδείξεις αυτές συμπληρώνονται με αναγραφή των συνθηκών διατήρησης με την τήρηση των οποίων εξασφαλίζεται η αναγραφόμενη διατηρησιμότητα.

γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

Πάντως, στην περίπτωση τροφίμων:

- με διατηρησιμότητα μικρότερη από τρεις μήνες, αρκεί η αναγραφή της ημέρας και του μήνα,
- με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από τρεις μήνες, αλλά όχι μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή του μήνα και του έτους,
- για τρόφιμα με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από 18 μήνες, αρκεί η αναγραφή του έτους.

δ) Με την επιφύλαξη των ενωσιακών διατάξεων σχετικά με άλλες αναγραφές της ημερομηνίας, η αναγραφή της ημερομηνίας ελάχιστης διατηρησιμότητας δεν απαιτείται:

- για νωπά φρούτα και λαχανικά, στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες, τα οποία δεν έχουν αποφλοιωθεί, κοπεί ή υποστεί παρόμοια επεξεργασία· η παρέκκλιση αυτή δεν εφαρμόζεται στους βλαστάροντες σπόρους και στα παρόμοια προϊόντα, όπως τα φύτρα ψυχανθών,
- για τους οίνους, τους οίνους λικέρ, τους αφρώδεις οίνους, τους αρωματικούς οίνους και τα παρόμοια προϊόντα που προέρχονται από διάφορα φρούτα εκτός από το σταφύλι, καθώς και για τα ποτά του κωδικού ΣΟ 2206 00 που παράγονται από σταφύλι ή γλεύκος σταφυλιού,
- για τα ποτά με κατ' όγκον περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη τουλάχιστον 10 %,
- για τα προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής τα οποία, από τη φύση τους, καταναλώνονται συνήθως μέσα σε 24 ώρες από την παρασκευή τους,
- για το ξίδι,
- για το μαγειρικό άλας,
- για τα σάκχαρα σε στερεά μορφή,

▼ B

- για τα σακχαρώδη προϊόντα που αποτελούνται σχεδόν αποκλειστικά από αρωματισμένα και/ή χρωματισμένα σάκχαρα,
- για τις τσίχλες και τα παρόμοια προϊόντα για μάσημα.

2. Η ημερομηνία «ανάλωση έως» αναγράφεται ως εξής:

α) Πρέπει να προηγείται η φράση «ανάλωση έως ...».

β) Η φράση του στοιχείου α) συνοδεύεται:

- από την ίδια την ημερομηνία, ή
- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

Οι ενδείξεις αυτές ακολουθούνται από την περιγραφή των συνθηκών αποθήκευσης οι οποίες πρέπει να τηρούνται.

γ) Η ημερομηνία αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή και συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και ενδεχομένως το έτος.

▼ C3

δ) Η ημερομηνία «ανάλωση έως» αναγράφεται σε κάθε προσυσκευασμένη ατομική μερίδα.

▼ B

3. Η ημερομηνία της κατάψυξης ή η ημερομηνία της πρώτης κατάψυξης όπως αναφέρεται στο σημείο 6 του παραρτήματος III αναγράφεται ως εξής:

α) Προηγούνται οι λέξεις «Καταψύχθηκε στις ...».

β) Οι ενδείξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α) συνοδεύονται:

- από την ίδια την ημερομηνία ή
- από αναφορά η οποία παραπέμπει στο σημείο της επισήμανσης όπου αναγράφεται η ημερομηνία.

γ) Η ημερομηνία συνίσταται, κατά σειρά, από την ημέρα, τον μήνα και το έτος και αναγράφεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΕΙΔΗ ΚΡΕΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ Η ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ Ή ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ

Κωδικοί ΣΟ (συνδυασμένη ονοματολογία 2010)	Περιγραφή
0203	Κρέατα χοιροειδών, νοπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0204	Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νοπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
Ex 0207	Κρέατα πουλερικών της κλάσης 0105, νοπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΑΛΚΟΟΛΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

Ο πραγματικός ογκομετρικός αλκοολικός τίτλος ποτών με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη μεγαλύτερη από 1,2 % κατ' όγκον περιέχει ένα δεκαδικό ψηφίο κατ' ανώτατο όριο. Ακολουθείται από το σύμβολο «% vol.» του οποίου μπορεί να προηγείται η λέξη «αλκοόλη» ή η συντομογραφία «alc».

Ο αλκοολικός τίτλος καθορίζεται στους 20 °C.

Οι θετικές και αρνητικές επιτρεπόμενες ανοχές όσον αφορά την αναγραφή του αλκοολικού τίτλου κατ' όγκον, εκφραζόμενες σε απόλυτες τιμές, απαριθμούνται στον ακόλουθο πίνακα. Ισχύουν με επιφύλαξη των ανοχών που προκύπτουν από τη μέθοδο ανάλυσης που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του αλκοολικού τίτλου.

Περιγραφή του ποτού	Θετική ή αρνητική ανοχή
1. Μπίρες του κωδικού ΣΟ 2203 00 με αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει τα 5,5 % vol.: μη αφρίζοντα ποτά του κωδικού ΣΟ 2206 00 που προέρχονται από σταφύλια·	0,5 % vol.
2. Μπίρες με αλκοολικό τίτλο που υπερβαίνει τα 5,5 % vol.: αφρίζοντα ποτά του κωδικού ΣΟ 2206 00 που προέρχονται από σταφύλια, μηλίτες, απίτες, οίνοι από φρούτα και συναφείς οίνοι, που παράγονται από φρούτα εκτός των σταφυλιών, είτε μη αφρώδη είτε ημιαφρώδη ή αφρώδη· υδρόμελι·	1 % vol.
3. Ποτά που περιέχουν εμβρεγμένα φρούτα ή μέρη φυτών·	1,5 % vol.
4. Κάθε άλλο ποτό με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη από 1,2 % κατ' όγκον.	0,3 % vol.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ

ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α — ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

1. Βιταμίνες και ανόργανα συστατικά που μπορούν να δηλώνονται και οι διατροφικές τους τιμές αναφοράς (ΔΤΑ)

Βιταμίνη Α (μg)	800	Χλώριο (mg)	800
Βιταμίνη D (μg)	5	Ασβέστιο (mg)	800
Βιταμίνη Ε (mg)	12	Φωσφόρος (mg)	700
Βιταμίνη Κ (μg)	75	Μαγνήσιο (mg)	375
Βιταμίνη C (mg)	80	Σίδηρος (mg)	14
Θειαμίνη (mg)	1,1	Ψευδάργυρος (mg)	10
Ριβοφλαβίνη (mg)	1,4	Χαλκός (mg)	1
Νιασίνη (mg)	16	Μαγγάνιο (mg)	2
Βιταμίνη Β6 (mg)	1,4	Φθόριο (mg)	3,5
Φολικό οξύ (μg)	200	Σελήνιο (μg)	55
Βιταμίνη Β12 (μg)	2,5	Χρόμιο (μg)	40
Βιοτίνη (μg)	50	Μολυβδαίνιο (μg)	50
Παντοθενικό οξύ (mg)	6	Ιώδιο (μg)	150
Κάλιο (mg)	2 000		

2. Σημαντική ποσότητα βιταμινών και ανόργανων συστατικών

Κατά κανόνα, στον καθορισμό του τι συνιστά σημαντική ποσότητα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τιμές που ακολουθούν:

- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά 100 g ή 100 ml στην περίπτωση προϊόντων εκτός ποτών·
- 7,5 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά 100 ml στην περίπτωση των ποτών· ή
- 15 % των διατροφικών τιμών αναφοράς που ορίζονται στο σημείο 1, ανά μερίδα εάν η συσκευασία περιέχει μία μόνο μερίδα.

ΜΕΡΟΣ Β — ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΘΡΕΠΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΤΑΜΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ (ΕΝΗΛΙΚΕΣ)

Ενέργεια ή θρεπτική ουσία	Προσλαμβανόμενη ποσότητα αναφοράς
Ενέργεια	8 400 kJ/2 000 kcal
Συνολικά λιπαρά	70 g
Κορεσμένα	20 g
Υδατάνθρακες	260 g
Σάκχαρα	90 g
Πρωτεΐνη	50 g
Αλάτι	6 g

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η δηλούμενη τιμή ενέργειας υπολογίζεται με τη χρήση των ακόλουθων συντελεστών μετατροπής:

— υδατάνθρακες (εκτός των πολυ- λών)	17 kJ/g - 4 kcal/g
— πολυόλες	10 kJ/g - 2,4 kcal/g
— πρωτεΐνες	17 kJ/g - 4 kcal/g
— λιπαρά	37 kJ/g - 9 kcal/g
— salatrims	25 kJ/g - 6 kcal/g
— αλκοόλη (αιθανόλη)	29 kJ/g - 7 kcal/g
— οργανικά οξέα	13 kJ/g - 3 kcal/g
— εδάδιμες ίνες	8 kJ/g - 2 kcal/g
— ερυθριτόλη	0 kJ/g - 0 kcal/g

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

ΕΚΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Οι μονάδες μέτρησης που χρησιμοποιούνται στη διατροφική δήλωση για την ενέργεια [kilojoules (kJ) και χιλιοθερμίδες (kcal)] και τη μάζα [γραμμάρια (g), χιλιοστόγραμμα (mg) και μικρογραμμάρια (μg)] και η σειρά παρουσίασης των πληροφοριών είναι, κατά περίπτωση, οι εξής:

ενέργεια	kJ/kcal
λιπαρά	g
εκ των οποίων	
— κορεσμένα	g
— μονοακόρεστα	g
— πολυακόρεστα	g
υδατάνθρακες	g
εκ των οποίων	
— σάκχαρα	g
— πολυόλες	g
— άμυλο	g
εδώδιμες ίνες	g
πρωτεΐνες	g
αλάτι	g
βιταμίνες και ανόργανα συστατικά	οι μονάδες που ορίζονται στο παράρτημα XIII μέρος Α σημείο 1